

DEN PYTAGOREISKE KURIREN

www.hylozoik.se

NR 34, ÅRGÅNG 9

SOMMAREN 2020 (71 Aqu.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Lars Adelskog

Redaktörens postadress: Lönnvägen 3 A, 541 48 Skövde

Redaktörens e-postadress: adelskog@yandex.com

Bankkonto (Nordea): 1190 30 21766

Alla hylozoikstuderande hälsas varmt välkomna

som läsare av och kanske även bidragsgivare till denna nättidskrift, som härmed offentliggör sitt trettiofjärde nummer. Detta publiceras lördagen den 20 juni, dagen för sommarsolståndet. Nummer 1 utkom den 20 mars 2012, och därefter har ett nytt nummer utkommit på dagarna för de följande solstånden och dagjämningarna: sommar-, höst-, jul- och vårnummer. Enligt det sålunda antagna mönstret utges alltså fyra nummer per år, så att det närmast följande numret, höstnumret, skall utkomma tisdagen den 22 september, om gudarna är oss nådiga.

Avsikten med denna nättidskrift är flerfaldig: informera om aktuella händelser, publicera artiklar av intresse för dem som studerar esoterik och hylozoik, desslikes kunna vara en knutpunkt och ett förenande band mellan alla dem som studerar våra äldre bröders undervisning i god anda och med rätt inställning.

I föreliggande sommarnummer fortsätter vi den följetong vi inledde i vårnumret, nämligen *Tystnadens röst med kommentarer*, ingående i samma serie som den i julnumret avslutade följetongen, *Ljus på vägen med kommentarer*.

Sist i detta sommarnummer kommer den sedvanliga litteraturbilagan. Där finns ett observandum infört rörande Jüri Linas bok *Under Skorpionens tecken*.

Till våra donatorer: Vi ber er vänligast att sätta in era penninggåvor antingen på Förlagsstiftelsen Henry T. Laurencys plusgirokonto nr 439 54 35 – 3 eller, om ni vill stödja *Den Pytagoreiske Kuriren* och denna hemsida, på bankkonto (Nordea) nr 1190 30 21766.

Nyheter på våra hemsidor

Vår spanske vän och broder José Antonio Rodríguez har nu översatt klart serien *Lärjungens väg*, inklusive de åtta översiktliga sammanställningar som bildar seriens tolfte del. Den spanska titeln på serien är *El camino del discípulo*. Serien är publicerad i den spanska avdelningen av denna hemsida.

Ett nytt språk har öppnats för hylozoiken, nämligen det ryska. En vän och broder i det stora landet i öster, Aleksandr, har i samarbete med red. översatt boken *Förklaringen*. Hela boken – på ryska heter den *Объяснение* – finns nu att läsa på den ryska avdelningen av denna hemsida.

På Förlagsstiftelsen Henry T. Laurencys hemsida www.laurency.com finns flera nya texter publicerade.

Vår kära Irmeli har till finska översatt den långa uppsatsen *Lagen*, ingående i Henry T. Laurencys bok *Livskunskap Ett*. Den finska titeln på uppsatsen ifråga är *Laki* och finns publicerad i finska avdelningen under rubriken *Elämäntieo Yksi (Livskunskap Ett)*.

Vår vän och broder José har till spanska översatt både Laurencys uppsats *Hylozoik*, ingående i *Livskunskap Två*, och hans uppsats *Filosofi*, ingående i *Livskunskap Fyra*. Dessa texter, som bär titlarna *Hilozoísmo* respektive *Filosofía*, återfinns i spanska avdelningen av hemsidan, under respektive rubrikerna *Conocimiento de la vida Dos* och *Conocimiento de la vida Cuatro*.

På vår andra systerhemsida, veidos.se, finns numera en tysk avdelning, som innehåller en mängd uppsatser rörande fjärde vägens system för arbete med medvetenheten, första delen av red:s uppsats *Fjärde vägen*, på tyska *Der vierte Weg, Teil Eins*, vidare sju skrifter avsedda för grupper som arbetar enligt detta system, de är översättningar av motsvarande texter på svenska och engelska avdelningarna av denna hemsida. Allt detta arbete har utförts av vår vän och broder Hannes Frischat. De som är hemma i tyska språket, kan finna det intressant att på youtube följa den föreläsning om hylzoik, som Hannes höll för esoteriskt intresserade i tyska Bad Munder den 28 september 2019. Föreläsningen hade titeln "Das Verhältnis von Bewusstsein, Energie und Stoff in der pythagoräischen Philosophie (alltså "Förhållandet mellan medvetenhet, energi och materia i den pytagoreiska filosofin"). Här är länken: <https://www.youtube.com/watch?v=v8Ufkgg6cjlw>

FEMTE KAPITLET

DEN VARNANDE RÖSTEN

Ty då skall Själén höra och minnas.

Och tala då skall till det inre örat

TYSTNADENS RÖST

och säga:

Om din Själ ler, medan den badar i ditt livs solljus, om din Själ sjunger inom sin puppa av kött och materia, om din Själ gråter inom sin illusions borg, om din Själ kämpar att slita den silvertråd som binder henne vid Mästaren, vet, o lärjunge, din Själ är av jorden.

C.W.L. – I esoteriska böcker hänvisas ofta till tystnadens röst, och vi finner icke sällan att det som sägs på ett ställe ej synes överensstämma med det som sägs på andra. I Samfundets tidiga dagar brukade vi grubbla över uttryckets exakta innebörd och försökte därvid alltid få det att betyda något ett och samma. Först efter mycket studium upptäckte vi att det är en allmän beteckning. Tystnadens röst för envar är det som kommer från den del av honom som ligger högre än hans medvetenhet kan nå, och detta ändras naturligtvis allt eftersom hans evolution fortskrider. För dem som arbetar med personligheten, är det högre jagets röst tystnadens röst, men när man bemästrat personligheten helt och hållet och gjort den till ett med det högre jaget, så att detta kan fullkomligt verka genom den, är det åtnas röst – den trefaldiga andens i den nirvåniska världen. När denna nås, finns det alltså en tystnadens röst – monadens i den närmast högre världen. När människan identifierar sig med det högre jaget och monaden och når adeptskapet, finner hon en tystnadens röst komma ner till sig ovanifrån, men då är det kanske någon av gudomens tjänare, en av Planetlogoi, som dessa kallas. Kanske blir det för honom i sin tur själve Sollogos' röst. Och om det även för Sollogos finns något dylikt, måste det vara en högre logos' röst. Men vem kan yttra sig om detta?

”Ditt livs solljus” avser de skeden i vår personliga tillvaro, då lyckan ler mot oss och allt synes ljust och vackert. Den som badar i denna njutning och misstar den för det högre jagets verkliga lycka, har ännu icke nått det högre vairägya, som dödar de yttre ljuden. I sin bok *Den uråldriga visdomen* har vår president förklarat att den människa, som känner att intet på jorden kan tillfredsställa henne, icke endast de ting som skänker vanliga dödliga den största glädje, genom en stark men lugn viljeanstängning kan höja sig till och förena sig med den högre medvetenheten och finna sig befriad från kroppen. Men detta gäller endast dem som lyder det första villkoret, dem som inte kan tillfredsställas av något mindre än denna förening.

De tre kropparna – fysiska, emotionala och mentala – som med sina vanor utgör personligheten, är liksom en puppa, i vilken en fjäril gradvis bildas. På vårt nuvarande larvstadium måste själen vara i kroppen och världen, behöver likväl icke vara av dem. Den behöver ej godtaga detta liv såsom sitt eget utan måste inse att den är oberoende av sina höljen. Här måste vi återigen vara aktsamma för att inte missförstå. Det är sannerligen gott, ja rent av nödvändigt att själen gläds på sin väg uppåt, att den ler, att den sjunger inom sin puppa. Det är intet ont med det – tvärtom mycket gott med det. Vad den *icke* får göra är att sjunga på grund av puppan eller något som händer detta yttre skal. Det vore felaktigt, alldeles orätt, om själen grät inom sin villfarelses borg, ty nedslagenhet och sorg är alltid orätt. Men även om detta är sant, är det inte vad som här avses. Vad Åryasanga försöker säga oss på sitt behagfulla poetiska språk är att själen ej får vare sig glädjas eller sörja på grund av något som har samband med puppan eller borgen eller någon annan yttre form. Den måste vara likgiltig för denna form, oberörd av det som sker med den. Om den *icke* är oberörd, hör den alltså jorden till, är alltså intrasslad i denna lägre värld och alltså ännu ej redo för fullkomlig frihet.

Överallt omkring sker ständig förändring, men själen måste tränga framåt på sin väg utan att röna motstånd, oförskräckt av förändring, ty att påverkas av dessa yttre ting röjer svaghet. Minns vad Shakespeare skriver i sin 44:e sonett om hur ”Tidens grymma hand” vanställer, förstör och rycker bort allt, också den vi älskar.

Men tiden är egentligen aspirantens vän, ty det är just de finare, högre, inre tingen som minst av alla är underkastade dess härjningar. Denna sanning lär esoterikern känna genom viss erfarenhet och kunskap, så att förändringarna i det yttre till sist inte plågar honom alls.

Silver är den tråd – såsom höves renhetens kännetecken – som binder själen vid det högsta jaget. Varje beröring, själen har med kroppens, känslans eller tankens orenhet, är ett angrepp mot denna silvertråd, avsett att slita den, en frestelse att ej beakta den stilla, låga rösten.

Madame Blavatsky tillägger följande fotnoter:

Den ”store Mästaren” är det uttryck cheläerna använder att ange det högre jaget. Det är likvärdigt med Avalokiteshvara och detsamma som Ädi-Buddha hos de buddhistiska ockultisterna, ātma hos brahmanerna och Christos hos de gamla gnostikerna.

Själ används här om det mänskliga jaget eller manas, det som i vår ockulta sjufaldiga indelning betecknas såsom den mänskliga själen i motsats till de andliga och animala själar.

Madame Blavatsky använder här ordet Mästare i en ovanlig betydelse och uppger att det så brukas av cheläerna eller lärjungarna. I den senare teosofiska litteraturen har denna titel förbehållits det begränsade antal medlemmar av det stora vita brödrskapet som antar lärjungar bland dem som alltjämt lever i världen. Detta antal är litet. Det vill förefalla som om en enda adept på var och en av strålarna vore utsedd att sköta detta arbete och alla de som skrede fram i evolutionen på hans särskilda stråle, gjorde det genom hans åtgärder. Ingen under adepts rang får åta sig fullt ansvar för en lärjunge, ehuru de som varit lärjungar ett antal år ofta används som ställföreträdare och har privilegiet att hjälpa och råda lovande unga aspiranter. Dessa äldre lärjungar skolas gradvis för sitt framtida arbete, när de i sin tur skall bli adepter, och de lär sig att avlasta sina mästare från rutinarbete, så att dessa kan frigöras för högre sysslor, som bara de kan åta sig. Det första urvalet av kandidater till lärjungaskap är numera till stor del överlämnat till dessa äldre lärjungar, och kandidaterna står tillfälligt i förbindelse med dylika lärjungar i stället för direkt med de stora adepterna. Men lärjungarna och mästaren är på ett så underbart sätt ett att detta kanske är en skillnad utan större betydelse.

De termer, madame Blavatsky brukar i dessa fotnoter, förstår vi bättre, om vi något studerar de olika trefalder, som finns i universum och människan. Var och en av oss har erfarit att det finns en tvåfald, som består av den som vet och det som vetes, av den som ser och det som ses, av subjekt och objekt. Detta är den gamla indelningen av erfarenhetens värld i två delar: ande och materia, såsom orden ”ande” och ”materia” vanligen brukas eller enligt sunda förnuftet. Ande eller medvetenhet och materia är ett motsatspar – anden är en aktiv princip, materien en passiv. Anden har ett centrum men ingen omkrets, materien har en omkrets men intet centrum. Anden är självständig, materien röres utifrån. I dessa båda har vi också verklighetens indelning i gudomligt och materiellt, det fria och det ofria, det som lyser av eget ljus och det som lyser med lånat eller speglat ljus.

När man ser ännu närmare efter, finner man att dessa båda så att säga uppträder på scenen i ens närvaro, att de inte är principerna nummer ett och nummer två, som många tror, ty den som nu bevittnar deras växelspel, är nummer ett. Nummer två är den gud som ses, men nummer ett är den gud, som är det verkliga jaget, som är orsaken till växelspelet mellan nummer två och nummer tre.

I kristet språkbruk är Kristus den gud som ses. ”Ingen har någonsin sett Gud.”¹ Likväl sade

¹Första Johannesbrevet 4:12.

Kristus: ”Jag och Fadern äro ett.”²

Detta för oss till termen avalokiteshvara. Detta ord är sammansatt av *avalokita* (sedd) och *ishvara* (gud, herren). Det betyder alltså det högre jaget i dualiteten mellan ande och materia i världsalltet. ”Ty tre äro som vittna i himmelen, Fadren, Ordet och den Helge Ande, och de tre äro ett.”³ Ordet, Logos, Avalokiteshvara, är den andre. Han är Christos, den gud som ses. Detta är den universella anden eller purusha till skillnad från materien eller prakriti. Människan är medvetenheten, som betraktar materien, och denne gud är den förhärlijade eller universella människan, det högsta subjektet. Analysera själv, och du skall finna dennas avspegling – den inre guden – inom dig själv. Likväl är det så att denne gud som ses vittnar endast om den verkliga guden – i människan om jaget, det jag som innefattar både subjektet och objektet.

Detta jag är icke ett nytt subjekt, som bevitnar det gamla subjektet och objektet sammanlagda och nu gjorda till ett enda nytt sammansatt objekt. Det är jaget – det är allt som kan sägas. Varje tänkande människa kan betrakta sin egen kropp och i vissa fall även sin emotionalkropp och mentalkropp och kalla denna kropp eller dessa kroppar ”den”, det vill säga kan se på den såsom ett objekt, ett föremål. Hon kan också ha en uppfattning om medvetenheten eller subjektet hos en medmänniska och sluta sig till att den är av samma natur som den medvetenhet (känsla och tanke) hon finner hos sig själv. *Men det är här hon nu gör ett stort misstag*, nämligen i det hon ger ett och samma två olika namn – hon kallar det ”du”, när hon är det varse hos medmänniskan, och ”jag”, bara när hon känner det hos sig själv! Låt henne betrakta medvetenheten eller (hela) subjektet inom sig själv, liksom hon gör det ifråga om andra, och kalla det ”du”, se på det såsom endast ett i den väldiga ocean av otaliga ”du” som utgör Logos, liksom vattendropparna utgör oceanen, och hon skall vara redo att stiga upp för medvetenhetsskalan och nå det verkliga ”jaget” eller den gud som icke ses. Medvetenheten, ”du”, är en del av avalokiteshvara, den gud som ses, Christos, det ljus som upplyser varje människa, som kommer i världen, liksom kropparna är delar av den kosmiska materiens ocean, och ingendera är jaget. Ingen har någonsin sett den högste guden – icke ens sonen.

Denna treenighet har betraktats på olika sätt:

Avalokiteshvara har av swāmī T. Subba Rao beskrivits såsom följer: ”Parabrahman kan icke av sig självt ses sådant det är. Det ses av logos med en slöja kastad över sig, och denna slöja är den kosmiska materien i sin oerhörda vidd.” Och åter: ”Parabrahman, efter att ha framträtt såsom dels jaget, dels mūlaprakriti, verkar genom Logos såsom den enda energin.” Faran med alla dylika beskrivningar är oerhörd. Redan bruket av ordet ”det” i detta sammanhang kan förstöra alltihop. Det är *inom en själv* befrielsen, sanningen, måste sökas – endast jag såsom jag kan lösa detta mysterium, som är så enkelt men som människor inte ser. Man bör också starkt invända mot bruket av ordet ”gud” om parabrahman – ty att tänka på gud är att tänka på det som ses, det vill säga avalokiteshvara, och denne gud är, när allt kommer omkring, ett ”du”, egentligen alla ”du”.

Uppfattningen om ett subjekt eller ”du” medför en begränsning i tiden, uppfattningen om ett objekt eller ”det” medför en begränsning i rummet. Somliga av de gamle hävdade att ingenting egentligen kunde röra sig ”ty det kan icke röra sig i det rum där det befinner sig, och det kan förvisso icke röra sig i det rum där det icke befinner sig”. Men subjekten kan röra sig i tiden och objekten i rummet, ty alla rör sig i parabrahman. Både tid och rum är underordnade rörelsen, rätt uppfattad.

”Och dessa tre äro ett.” Mūlaprakriti, manifestationens rot, grundmaterien, det yttre varat, är ej något annat än parabrahman, utan är detsamma, sett genom medvetenheten, begränsad i tiden. Parabrahman är bortom denna tidens begränsning och förefaller därför vara stilla, och ur detta uppstår skenet av rum, kännetecknet av mūlaprakriti – vilket i verkligheten är ett rum, som innefattar allt som någonsin existerat och kommer att existera i alla tre tiderna – det förflutna,

²Evangelium enligt Johannes 10:30.

³Första Johannesbrevet 5:7.

det närvarande och framtiden. Det universella medvetandet, den stora människan, som kallas även *daiṃprakṛiti* (den gudomliga manifestationen), är i motsats till *mūlaprakṛiti* (den materiella manifestationen) Avalokiteshvara, Īshvara, härskaren eller den Gud *som ses*, att hållas isär från Parabrahman, treenighetens första medlem, som inte ses direkt ens av honom själv.

I den högre treenigheten av människans medvetenhet har vi en avspeglning av denna stora treenighet. Därför säger madame Blavatsky att det högre jaget, varmed hon menade buddhi eller den intuitionella kärleken, är likvärdigt med Avalokiteshvara. Varje sammanblandning i tanken mellan den universella verkligheten å ena sidan och *ātma*, buddhi och *manas* – de tre medvetenhetesslagen hos människan – å den andra, torde medföra en allvarlig villfarelse, men det finns dock en analogi mellan de båda. Den stora treenigheten avspeglas hos människan på olika sätt och framträder i en gestalt i dessa hennes tre slag av medvetenhet. Således åter speglar *ātma*, buddhi och *manas* på sitt mindre område den universella treenighetens kännetecken. *Ātma* är jagets medvetenhet och även viljan, vilket ger jagstyrning. *Manas* vid den andra änden är medvetenheten om världen, och dess tankekraft utför allt vårt arbete, också det vi gör med våra händer. Buddhi, som ligger mellan dessa två, är medvetenhetens, subjektivitetens själva essens. Sålunda återges den större treenigheten i det högre jagets medvetenhet.

Bortom denna det högre jagets trefald finns hos människan monaden, som är hennes motsvarighet till parabrahman, hennes tillstånd av verkligt och absolut nirvāna, bortom medvetenheten. *Ātma* är hennes tillstånd av falskt och relativt nirvāna i den nirvāniska världen, hennes sista illusion, som består mellan fjärde och femte initiationerna. Såsom monaden ligger ovanför medvetenhetens treenighet, så ligger personlighetens kroppar utanför eller nedanför denna – de är kända endast genom sin avspeglning i *manas*. På första halvan av vägen (från första till fjärde initiationen) är individen ivrigt sysselsatt med att skaka sig loss från dessa personliga begränsningar, från illusionen om ”det”. På den andra halvan ägnar han sig åt att frigöra sig från illusionen om ”du”.

Det finns i madame Blavatskys anmärkningar ytterligare några ställen, som är värda att begrunda. Hennes hänvisning till Ādi-Buddha och *ātma* kräver en kommentar, ehuru den till gnostikernas Christos är fullständigt klar efter det som sagts ovan. ”*Ātma* hos brahmanerna” är snarare vad buddhisterna ansåg brahmanerna mena med denna term (och vad kanske många av de brahmaner trodde som inte förmått fatta sin filosofis verkliga innebörd). Det är denna andliga själ hos människan, som Buddha förklarade vara icke alldeles beständig. Ja, till och med Christos (det högre jaget) hos människan är till sist dödlig. Skönt och underbart och långt bortom vanliga människors uppfattning är förvisso detta högre jag, men det måste likväl slutligen ge upp sitt liv för att bli ett med Fadern. Det är ”du” förklätt till ”jag” hos andliga människor – liksom långt tidigare i evolutionen den absurda personligheten, ”det”, låtsades vara ”jag”. Men när den rättrogne buddhisten säger att deras tro på *ātma* är felaktig, har han inte förstått djupet i den verkliga brahmanens tanke, och på denna punkt i synnerhet Shri Shankarāchāryas lära. Denne var egentligen ense med Buddha i läran om *anātma*, eftersom han med *ātma* menade monaden, den obeskrivliga parabrahmiska aspekten av människan. Buddha märkte att folk sade ”du” om *ātma*, jaget, och sökte taga dem ur denna villfarelse med upplysningen att vad de kallade ”jag” var dödligt.

I fotnoten säger madame Blavatsky att Avalokiteshvara är densamme som Ādi-Buddha. Hon utvecklar sitt uttalande i ämnet i *Den Hemliga Läran* såsom följer:

Enligt den esoteriska och även den exoteriska nordbuddhismen utsänder Ādi-Buddha ... den okända Enheten, som saknar begynnelse och slut och är identisk med Parabrahman ... en klar stråle ur sitt mörker. Detta är den förste Logos eller Vajradhara, den högste Buddha (även kallad *Dorjechang*). Såsom varande alla mysteriers herre kan han ej manifesteras sig, utan utsänder i manifestationens världar sitt hjärta, ”diamanthjärtat”, Vajrasattva (eller Dorjesempa). Detta är den andre Logos i skapelsen.

I detta utdrag visar hon tydligt att den förste Logos är Ādi-Buddha och den andre Logos är

Avalokiteshvara, ty den senare är densamme som Vajrasattva. När hon talar om dem såsom ett, kan det vara endast i den mening kristna talar om Kristus såsom ett med Fadern. Härom skrev jag i *Det inre livet*, första delen:

Man har diskuterat mycket om vad Ādi-Buddha och Avalokiteshvara exakt betyder. Jag har inte gjort något specialstudium av dessa ting från filosofisk synpunkt, men så långt jag kunnat inhämta uppslag från samtal i ämnet med levande företrädare för religionen, synes mig Ādi-Buddha vara högsta steget på en av de stora vägarna för utvecklingen utöver människan – det som skulle kunna kallas alla Buddhaernas abstrakta princip. Termen "Avalokiteshvara" hör till den nordliga kyrkan och synes vara buddhisternas beteckning på sitt begrepp om Logos. Europeiska lärde har översatt det: "Herren, som skådar ner från höjden", men detta synes innebära en viss oriktighet, ty det är klart att det alltid avser den manifesterade Logos; ibland ett solsystems Logos och ibland en högre, men alltid manifesterad. Vi får ej glömma att de stora religionernas grundare visserligen ser de ting de talar om och känner dem, men att deras anhängare vanligen inte ser utan bara har namnen och jonglerar med dessa som vore de intellektuella bollar och bygger upp mycket som är inkorrekt och inkonsekvent.

Vi har redan sett att madame Blavatsky med högre jaget menar buddhi hos människan, den mellersta medlemmen av hennes odödliga medvetenhets trefald. Buddhi är visdomen hos människan. Men den är en avspegling av den universella visdomen, utan vilken det inte kan finnas mänsklig visdom. Likaså kunde ingen människa bli buddha utan Dhyāni-Buddha Avalokiteshvara, den yttersta visdomens "energicentrum", Ādi-Buddha. Den vise Gautamas upplysning var således inte i grund och botten en människas förvandling till en gud, utan en fullkomlig människas förening med Logos' visdom.

Den andra av de fotnoter vi nu studerar talar icke endast om manas såsom den mänskliga själen, utan hänvisar också till människans animala själ. Denna är det lägre manas, kāmamanas. I dess värld finns djurens gruppsjälar, medan växtriket finns i närmast lägre värld och mineralriket i den ännu lägre världen. Till dessa betydelser av termerna "själ", "högre jag" etc. håller sig madame Blavatsky med fullkomlig konsekvens genom hela boken.

SJÄTTE KAPITLET

JAGET OCH ALLJAGET

När till världens oro din knoppande Själ lånar sitt öra, när på den stora illusionens dånande stämma din själ svarar; när skrämnd vid åsynen av smärtans heta tårar, när dövad av nödens rop, din Själ drar sig liksom en skygg sköldpadda inom jagiskhetens skal, inse då, o lärjunge, att din Själ är en ovärdig helgedom åt hennes tigande Gud.

När din Själ växer sig starkare, träder hon fram ur sin trygga fristad, bryter sig loss ur den skyddande helgedomen, sträcker ut sin silvertråd och rusar framåt; när hon ser sin bild på rymdens vågor och viskar, "Detta är jag" – uttala, o lärjunge, att din Själ är fången i villfarelsens snaror.

C.W.L. – I början av detta textavsnitt, i uttrycket "knoppande Själ", finner vi evolutionens idé antydd. Under många hundra år hade människor i Europa ingen tanke på evolutionen. De ägde föreställningen att världen och alla de varelser som bor däri hade skapats alldeles plötsligt, och de antog inte att de mer sammansatta formerna hade utvecklats ur enklare och lägre stående och skulle utvecklas vidare till något mer fulländat. Sedan kom idén i slutet av 1700-talet att levande varelsers materiella former genomgick evolution, utveckling. Denna trodde somliga bero på någon drivkraft hos det i formen inneboende livet, medan andra förklarade den endast med den naturliga miljön såsom urvalsfaktor.

Men för länge sedan fanns en teori om själens evolution, som hela tiden varit en central lära i de hinduiska och buddhistiska traditionerna. Under de senaste femtio åren har teosofier gjort

denna teori tillsammans med läran om reinkarnation mycket utbredd i västerlandet. Den framläggs som den mest logiska och etiska teorin om människans öde, sedan det väl fastställts, på vetenskapliga eller religiösa grunder, att människans själ överlever kroppens död. Själen inkarnerar många gånger för att skaffa sig erfarenhet, och envar av oss blir därigenom till sist icke blott ett geni på något område för mänskligt tänkande eller arbete utan en fullkomlig människa, redo för full och medveten gudomlighet.

Det finns två huvudsakliga stadier på själens utvecklingsväg – det första kallas pravritti mārṅa, utgåendets väg, och det andra nivritti mārṅa, återvändandets väg. På det första stadiet utvecklas personligheten, varvid mycket karma samlas medan själen fullföljer sin rastlösa bana att söka tillfredsställa sina mångahanda begär i yttervärlden. På det andra stadiet vänder sig själen så småningom bort från världen, och med siktet inställt på det gudomliga, sitt ursprung och mål, ägnar den sig åt uppgiften att fullända sig för att avsluta människostadiet av sin evolution.

Det är detta andra stadium, nivritti-mārṅa, som indelas i provlärjungaskapets väg och initiationernas väg. Dessa har utförligt beskrivits i böckerna *The Path of Discipleship*, *Initiation*, *The Perfecting of Man* och *The Masters and the Path*. Denna mārṅa (eller väg) innebär en frivillig evolution, vari kandidaten avsiktligt skolar sig i de högre karaktärsegenskaperna. Lägre varelsers och människors evolution på pravritti-mārṅa är ofrivillig. De söker upplevelser och gensvarar på dessa och lär utan klar insikt om vad det är som sker med dem.

I en fotnot till ordet "illusion" skriver madame Blavatsky om mahā-māyā, den stora illusionen, det objektiva universum. Vad ordet "illusion" betyder, när det används om yttervärlden, har redan dryftats. Det är inte samma begrepp som det som i texten avses med uttrycket "villfarelsens snaror", vilket enligt en annan fotnot syftar på "sakkāyaditthi" villfarelsen om personligheten".

När herren Buddha för människorna uppenbarade den ädla åttafaldiga vägen, vägen till frihet, det praktiska sättet att upphäva lidandet, undervisade han dem om de tio fjättrar, som kandidaten måste i tur och ordning avlägga. Den första av dessa heter sakkāyaditthi, villfarelsen om personligheten. Låt oss se hur denna villfarelse uppstår. Ett barn föds på grund karma – resultat av individens gärningar i förflutna liv. Barnet har ett visst slags kropp, och det får uppleva varjehanda. Allt medan tiden går, får barnet höra vad folk säger om det, och det upptäcker vad det kan göra och vad det inte kan göra. Det ser sig självt i allt detta liksom i en spegel – en spegel liknande dem som finns upphängda i nöjesparker för att roa folk med sina groteskt ihoptryckta eller utdragna bilder. Det får på så sätt åsikter om sig självt – att det är klokt eller dumt, vackert eller fult, svagt eller starkt. Barnet uppfostras, går i skolan och blir en vuxen, som förvärvar en samhällsställning och bildar en karaktär, antar kroppsliga och själsliga vanor och känner sig som läkare, advokat, husmor – eller vad de nu må vara – och har därmed skaffat sig en fast *personlighet*. När individen, barn eller vuxen, tänker sig vara denna personlighet, har han det som kallas "jagpersonlighet" – just denna villfarelse som behärskar de olyckliga patienter på sinnessjukhus som inbillar sig vara en tekanna, nordpolen, drottning Elisabet eller Napoleon.

En bestämd och väl skolad uppsättning kroppar och personlighet med nyttiga vanor är naturligtvis en god sak liksom goda arbetsredskap eller en väl fungerande bil. Vi vill inte ha en svag eller intetsägande personlighet. Men hur god vår personlighet än må vara, bör vi ej anse den vara vi själva, och vi bör kunna bruka all vår egen viljekraft, kärlekskraft och tankekraft, medan vi använder den för våra syften för vårt andliga liv i fysiska världen. Dessa personligheter bör ej framträda som kandidater till odödlighet och söka undfly de härjningar bruket och tiden låter övergå allt materiellt. En medelålders herre sade en gång till sin son, som erbjöd sig att avböra honom något av hans arbete: "Nej, nej, min gosse, gör först slut på de gamla!" Personligheterna måste vilja förbrukas, anpassas till stundens andliga ändamål, slitas ut – och måste såsom enda belöning nöja sig med en lång och härlig vistelse i devachan, som följer på den yttre kroppens död för alla dem som sålunda tjänat det gudomliga inneboende jaget, utom naturligtvis mästarnas tjänare, som avstår från denna belöning och snabbt återföds för att arbeta för världen.

Denna jord, lärjunge, är sorgens sal, där längs förfärliga provningars väg faller är gillrade för att fånga ditt högre jag med den villfarelse som kallas ”det stora kätteriet”.

Att fysiska världen är en sorgernas ort är en utbredd tanke i buddhismen och hinduismen. Olämpligt och hårt arbete, som ofta vanställer eller försvagar organismen, förtryck, sjukdom och fruktan är de flesta människors lott. De som genom förmögenhet fått en behaglig ställning i samhället, må säga att de finner mycket nöje i detta liv, men Patanjali säger: ”För de insiktsfulla är *allt* lidande.” Det finns mycket som inte stör de förhållandevis ringa utvecklade – såsom lukten av alkohol, kött eller lök, fabriksvisslors tjut, bullrig musik, ohyfsade seder, hiskligt fula kläder och byggnader och tusen andra ting, som plågar de känsligare. Utöver detta finns begäret efter att få det vi önskar och fruktan för att förlora det, sedan vi väl fått det, och lidande för alla i vår närhet, om inte för oss själva. Sannerligen är människorna galna, om de håller fast vid fjättrar som dessa. Sannerligen är världen en sorgens sal. Tänk på hur torftig den ter sig för dem som känner de högre världarna.

Men så är det huvudsakligen därför att människan gjort den sådan. Tänk på det väldiga hav av liv som fyller mineral-, växt- och djurrikerna och hur allt detta skälver av behag. Till och med skaldens hemska bild av ”naturen, röd där tand har huggit och klo har slitit” förlorar det mesta av sin kusliga färg, när vi inser att djuren ej ”tänker före och efter”, som människor gör, med plågad längtan och fruktan. Medan djurens strider pågår och blodet och såren pinar den människa som ser på, är spänningen i djurets medvetande på sin höjdpunkt och förnims av djuret självt ofta som det största nöje. Jorden är en sorgens sal endast för människan, som med sin girighet och vrede, alstrade av en stark fantasi, som när det heta begärets lågor, har med oräkneliga färor förgiftat både sitt eget liv och sin samvaro med andra.

Likväl fordras blott att *själviskheten* besegras för att var och en av dessa färor skall avlägsnas och hela mänskligheten få del av denna världens glädjeämnen – det behag som fås av djup frihet och skönhet, av upptäckt, av skapande arbete, av samhälleligt och kroppsligt välbefinnande.

Madame Blavatskys fotnot talar sedan om:

Attāvāda, det kätteriet som består i tron på själen eller snarare på själens eller jagets åtskillnad från det enda universella, oändliga jaget.

Attā är motsvarigheten på päli till sanskritordet ātma, och vāda betyder lära. Läran om ātma, som vi redan behandlat, är den stora anledningen till meningsskiljaktighet mellan hinduer och buddhister, men i själva verket ligger skillnaden blott i ordbruket, ty när hindun säger att jaget eller ātma hos människan är ett med det universella jaget, menar han med ordet ”jag” inte detsamma som människor vanligen menar, när de tänker på eller talar om sig själva utan något betydligt djupare, som bara den framskridne yogīn någonsin kan föreställa sig. Det finns i skriften *Shrī vākya sūdhā* ett ställe, där aspiranten får det varnande rådet att, när han upprepar den stora religiösa formeln ”jag är detta”, tänka noga efter vad han menar med ”jag”. På stället ifråga förklaras att den enskilde individen bör fattas såsom en trefald och att det är föreningen av endast den högsta av dessa tre med Brahman, som avses med ”Du är detta” och liknande yttranden. Såsom redan förklarats, är personligheten icke ”jag”, och icke ens ”duet” i mig är ”jag” utan jaget är något som ej kan skiljas från det universella jaget, vari de många och den Enda är ett. Buddhas lära förnekar att detta ”du”, som människorna kallar ”jag”, är bestående.

Det är olyckligt att två stora religioner som hinduismen och buddhismen skall skilja sig åt genom ett så litet missförstånd och att på grund därav också den nutida teosofiska rörelsen spridits mycket långsamt bland buddhister. Vi har utgivit en omfattande teosofisk litteratur, där orden ”ātma” och ”jaget” används mycket, och detta har stött bort många buddhister, vilka inte gjort sig mödan att undanröja detta hinder, bestående av ord, som vi utan att märka det ställt i deras väg.

Okunnige lärjunge, denna jord är blott den dystra ingången till det dunkel som föregår det sanna ljusets dal – det ljus som ingen vind kan blåsa ut, det ljus som brinner utan veke eller bränsle.

I denna och i några senare verser får vi poetiska namn på de olika världarna i naturen. Såsom förut sagts, var det bruk hos österländska esoteriker att behandla emotionalvärlden och lägre mentalvärlden såsom en enda. Madame Blavatsky gjorde ofta detsamma i sin undervisning. Detta sammanförande av de två anges i denna bild av ”ett dunkel som föregår det sanna ljusets dal”. Denna beskrivning av det sanna ljusets dal visar att det rör sig om själens och det högre jagets regioner, de världar där buddhi och högre manas har sitt hemvist.

Om vi låter en linje dela mentalvärlden i en högre och en lägre del, finner vi att det är en avgörande skillnad mellan de världar som ligger nedanför och dem som ligger ovanför denna linje. I de lägre världarna härskar materien, det är det första man lägger märke till, och har medvetenheten svårt att lysa igenom formerna. Men i de högre världarna är livet det mest framträdande och finns formerna bara för livets ändamål. Svårigheten i de lägre världarna är att låta livet komma till uttryck i formerna, men i de högre råder raka motsatsen – där har formen svårt att hålla floden av liv. Det är först ovanför skiljelinjen, som medvetenhetens ljus ej påverkas av någon vind och skiner av egen kraft. Den andliga eldens symbol är mycket lämplig för medvetenheten i dessa världar till skillnad från den i de lägre världarna, där symbolen av eld som brinner med bränsle är mer träffande.

Den stora lagen säger: ”För att bli kännare av alljaget måste du först bli kännare av jaget.” För att nå kunskapen om detta jag måste du uppge jaget för icke-jaget, varat för icke-varat.

I en fotnot gör madame Blavatsky åtskillnad mellan ātmajnānī, som nämns här, och tattvajnānī. I den hinduiska litteraturen är skillnaden i allmänhet ringa och lämnas vanligen utan avseende, men hon säger: ”Tattvajnānī är den som känner eller urskiljer principerna i naturen och hos människan, och ātmajnānī är den som känner ātma eller det universella enda jaget.” Jnānī betyder kännare och tattva betyder sanningen eller tingens verkliga natur.

Det har i teosofin alltid varit en lära att vi för att kunna gå framåt måste tillämpa den gamla grekiska formeln ”Känn dig själv”. Till följd därav handlar en mycket stor del av den nutida teosofiska litteraturen om människans konstitution, historia och öde. Det är genom att studera människans olika principer och kroppar, som vi kan gradvis urskilja vad hon är och hur vi i tanken kan skilja henne från de höljen hon använder, tills vi slutligen når fram till det verkliga jaget. Sedan skall vi genom detta verkliga jag hos oss förverkliga det universella jaget. Egentligen är de båda ett.

Men för att känna det verkliga jaget hos en själv måste man sätta det lägre jaget åt sidan, så att det blir liksom intet. Som vi redan sett, är den fullständiga upplösningen av ”jagpersonligheten” den invigdes allra första uppgift på den egentliga vägen, eftersom sakkāyaditthi, villfarelsen om det personliga jaget, är den första boja som måste avläggas.

Och sedan kan du icke vila mellan den stora fågelns vingar. Ja, ljuv är vilan mellan vingarna av den som varken uppstår eller dör utan är Aum genom eviga tider.

Om den stora fågeln, som har en framträdande plats i Österlandets religiösa symbolism, har madame Blavatsky tillfogat följande fotnot:

Kāla Hamsa, fågeln eller svanen. Det står i Nadavindupanishat (Rig Veda), översatt av Teosofiska samfundet i Kumbakonam – ”Stavelsen A anses vara fågeln Hamsas högra vinge, U dess vänstra, M dess stjärt och Ardhamātra (det halva måttet) sägs vara dess huvud.”

Ordet Aum, vanligen uttalat Om, används vid begynnandet av varje gott arbete eller god tanke, ty det är ett maktord, som symboliserar den gudomliga skapelsen. I oräkneliga sanskritböcker upprepas yttrandet att hörsel, känsel, syn, smak och lukt sammanhänger med i tur och

ordning materielagen *ākāsha* (eter eller himmel), *vāyu* (luft), *tejas* eller *agni* (eld), *apas* eller *jala* (vatten) och *prithivī* (jord), vilka är de för oss kända fem världar, vari människan manifesterar sig, alltså *ātma*, buddhi, mentala, emotionala och fysiska. Dessa världar skapades i uppräknad ordning, begynnande med *ātma*, där ljudet användes som skaparkraft. Naturligtvis kan det inte vara detsamma som vårt fysiska ljud, som är en vibration i luften eller något annat fysiskt ämne. Det var av samma beskaffenhet som tystnadens röst, *ātmā* vilja. Likväl är ljudet även i vår fysiska värld en betydande formbyggande kraft, ett faktum bekant för envar, som studerat elementär naturvetenskap och framställt Chladnis klangfigurer eller utfört liknande experiment. Det finns i de hinduiska skrifterna åtskillig symbolism förbunden med denna tanke att världen skapats genom ljud.

Ordet Aum sägs vara av särskilt värde såsom mantra, emedan det är det mest fullständiga mänskliga ordet. Det börjar med vokalen A i munhålets bakre del, fortsätter med vokalen U, som ljuder i munhålets mitt och avslutas med konsonanten M, varmed läpparna slutet. Det löper således genom det mänskliga talets hela register och representerar därmed hos människan hela skapelseordet. Dess tre delar fattas även som symboler för treenighetens manifestation på en mängd olika sätt, och redogörelsen för alla dessa skulle nog kunna fylla en hel bok. Sålunda har vi parabrahman, *daivīprakṛiti* och *mūlaprakṛiti*; Shiva, Vishnu och Brahmā; vilja, visdom och verksamhet; *ānanda*, *chit* och *sat* eller sällhet, medvetenhet och vara; *ātma*, buddhi och *manas*; *sattva*, *rajas* och *tamas* och många andra. Aum är således en ständigt återkommande påminnelse om denna trefald, som går igen i allt. Det är alltså en nyckel till lösningen av många mysterier liksom ett maktord. Fågeln huvud fattas då såsom det omanifesterade uttrycket för det trefaldiga ordet.

Kāla, ett ord som betyder "tid", är ett av Vishnus eller Avalokiteshvaras namn. Hamsa betyder svan, varför *Kāla*-hamsa är tidens svan. Såsom symbol har fågeln bibetydelsen av tid, eftersom den färdas genom rummet. Det kännetecknar medvetenheten att den framskrider eller utvecklas och således existerar i tiden. Logos' medvetenhet är tid, den varken börjar eller slutar i tiden och därför varken föds eller dör.

Fågeln är således en symbol för Andra Logos, som också är den stora visheten. Det finns en välkänd hinduisk fabel, som förknippar hamsa eller svanen också med denna tanke om visheten, ty den berättar om denna fågel att den, när den bjuds en blandning av mjölk och vatten, förmår skilja mjölken från vattnet. Så verkar visheten också i människolivet i det den ur vår blandade erfarenhet väljer ut det som är väsentlig näring för själen. Visheten blir kvar i människans andliga själ, när erfarenheterna förklingat, eftersom "alla handlingar når sin fullbordan i visheten", som *Bhagavad-gītā* säger.

En människa, som vandrar vägen och genomgått den tredje initiationen, kallas också en hamsa eller svan. Hon är ivrigt i färd med att befria sig från *rāga* och *dvesha*, de tredje och fjärde bojorna, som är begär och avsky, och övar därför särskilt visheten. Människor i världen är fulla av tyckanden för och emot och lider därför svårt under sina egna åsikter om saker och ting. Genom att lägga av dessa två bojor blir hamsan liksom den vise, som beskrivs i *Gītā* såsom den som är nöjd med vishet och kunskap, för vilken en jordkoka, en sten och en guldklump är detsamma, som med oväld betraktar vänner och fiender, rättfärdiga och orättfärdiga. Det är inte så att denna människa inte sätter värde på guld och vänner. Det gör hon, men hon sätter värde också på lera och fiender. Den vise kan draga nytta av varje slags erfarenheter, de är alla till gagn för själen. Epiktetos hävdade detta, när han förklarade: "Det finns bara ett, för vilket gud har sänt mig till världen – att fullända min egen karaktär i dygden, och det finns ingenting i världen som jag inte kan bruka för detta ändamål."

Vidare är uttrycket Hamsa också en form av yttrandet "Aham Sah" eller "Jag är Denna" eller, som det ofta brukas, "So'ham", vilket består av samma ord i omvänd ordning. När aspiranten upprepar detta yttrande, minns han också att sättet att grensla Hamsa eller livets fågel är att inse att han är jaget. Det sägs att den hängivne yogin yttrar denna formel med varje andedrag, vilka

uppgår till 21 600 per dygn, varvid luften dras in med ljudet ”sah” och stöts ut med ljudet ”ha”.

Så länge fågeln flyger, ljuder skapelseordet, finns tiden. Ehuru tiden har varken början eller slut, är den likafullt en mätbar period – vilket är ett stort mysterium. Här gör madame Blavatsky följande anmärkning:

Evigheten har hos österlänningarna en alldeles annan innebörd än den har hos oss. Den betyder i allmänhet de 100 år som utgör Brahmas ålder, varaktigheten av en mahā-kalpa eller en tidrymd av 311 040 000 000 000 år.

Denna del av ämnets behandling avslutas med orden:

Grensla livets fågel, om du vill veta. Giv upp ditt liv, om du vill leva.

Till dessa läggs följande anmärkningar:

Samma Nadavindu säger, ”En yogī, som grenslar Hamsa [således kontemplerar Aum], drabbas ej av karmiska inflytanden av krorer av synder.”

Giv upp den fysiska personlighetens liv, om du vill leva i anden.

En krör är tio miljoner. Man får emellertid ej antaga att det är yogīn tillåtet att begå dessa synder. Om han det gjorde, vore han ingen yogī. Detta uttryck är blott det österländska sättet att ange att han är ytterligt fri från den materiella världens fördärv. Den människa, som tänker och verkar utan personligt begär, med yttersta osjälviskhet, lider inga karmiska följder. Frukten av alla hennes ansträngningar går till den stora behållaren av andlig kraft för hjälp åt världen, såsom redan förklarats.

SJUNDE KAPITLET

DE TRE SALARNA

Tre salar, trötte pilgrim, leder till mödornas ände. Tre salar, Māras betvingare, för dig genom tre tillstånd till det fjärde och därifrån in i de sju världarna, den eviga vilans världar.

Om du vill lära deras namn, lyssna då och minns.

Den första salens namn är Okunnigheten – Avidyā.

Det är den sal, vari du såg ljuset, vari du lever och skall dö.

Den andra salens namn är Lärandets sal. I denna skall din Själ finna livets blomster, under varje blomma en orm ligga ringlad.

Den tredje salens namn är Visheten, bortom vilken sträcker sig Aksharas ändlösa vatten, allvetenhetens oförstörbara källa.

C.W.L. – De tre salarna kan tolkas på två sätt: såsom objektiva världar eller såsom subjektiva tillstånd hos människan.

I det förra fallet är okunnighetens sal fysiska världen och lärandets sal, i fotnoten betecknad såsom ”den sal, vari den på prov antagne lärjungen gör lärdomar”, är det som kan kallas emotional-mentala världen (emotionalvärlden och lägre mentalvärlden betraktade såsom en enhet). När jag för sexton år sedan skrev *The Inner Life*, syntes det mig sannolikt att madame Blavatsky med termen ”lärandets sal” menade emotionalvärlden och med ”vishetens sal” lägre mentalvärlden. Men sedan jag många gånger sedan dess tänkt på och diskuterat saken, lutar jag numera åt åsikten att vi riktigare återger hennes tanke, om vi låter lärandets sal innefatta icke endast emotionalvärlden utan även lägre mentalvärlden och höjer vishetens sal till att innefatta såväl högre mentalvärlden som buddhi.

Att Āryasanga inte tänkte på enbart emotionalvärlden såsom lärandets sal och lägre mentalvärlden såsom vishetens sal framgår litet längre framme, när han talar om den senare salen såsom den, ”vari alla skuggor är okända och där sanningens ljus skiner med ovanskelig härlighet”. Lägre mentalvärlden motsvarar icke denna beskrivning. Låt vara att den är långt

härligare och finare än emotionalvärlden; den är likväl en materiell värld och hemvist för människornas personligheter. Vidare säger läraren även att det oskapade dväljes i vishetens sal, och det högre jaget är det oskapade, icke personligheten. Och i lägre mentalvärlden likaväl som i emotionalvärlden ligger en orm ringlad under varje blomma, ty om lidelser och dåraktiga begär hemsöker den ena världen, bor högmodet och fördomarna i den andra. I högre mentalvärlden kan visserligen finnas mycket, som det högre jaget inte vet, men vad det vet, vet det rätt. Lägre mentalvärlden däremot är personlighetens och villfarelsens område.

Den omfattning, vari de lägre världarna är illusionens världar, framgår också av det sätt, på vilket våra sinnen och andra förmågor verkar i dem. Tag synen till exempel – vi ser eftersom vår syn hindras. Om man kunde se fullkomligt genom väggen, skulle man inte se väggen. Det är detsamma med att gå. Vi har en viss frihet att vandra omkring, eftersom jorden bjuder motstånd mot våra fötters fria rörelse. I de högre världarna lever man i ljuset.

Det är i österländska esoteriska skolor ej ovanligt att man sammanför emotionalvärlden och mentalvärlden till en enda. Vedāntas anhängare talar om en enda kropp (som de kallar *manomayakosha*, det hölje som består av *manas*), när vår teosofiska litteratur vanligen urskiljer två – emotionala och mentala – och denna kropp tillägger de sådana erfarenheter som hör till båda dessa världar. Yogakandidaten i *rājayogaskolorna* utbildades alltid i att arbeta från det mentala ner till det emotionala. Detta mycket försiktiga tillvägagångssätt framträder också hos Patanjali, som låter sina två första steg handla om den rätta vandeln och fordrar att yogin gör bestämda framsteg på dessa två, innan de får börja utföra de övningar som leder till förvärv av siddhierna eller de särskilda yogaförmågorna. I sin bok *Rāja Yoga: The Occult Training of the Hindus* har professor Wood kallat dessa första steg ”de tio buden” och översatt dem såsom de fem behärskningarna: ”Du skall icke skada, ljuga, stjäla, vara liderlig, vara girig” och de fem iakttagelserna. ”Du skall vara ren, förnöjsam, självbehärskad, flitig i studierna och hängiven.” Dessa metoder var i full kraft långt före Āryasangas tid. Pandit N. Bhāshyāchārya och några ytterligare sanskritlärda hävdar att Patanjali, som själv inte var systemets upphovsman, gav världen sina berömda *Sūtraer* så långt tillbaka som på 800-talet före vår tideräkning.

I *Mästarna och vägen* har jag förklarat att det vid de gamla initiationerna ofta förekom att mycken tid ägnades åt att undervisa kandidaten i arbete i emotionalvärlden, eftersom lärjungens väckande till arbete i denna värld förlades till ett senare stadium än vad vanligt är för nutidens teosofier, som ofta redan gjort mycket dylikt arbete och därmed skaffat sig en ingående kunskap om emotionalvärlden långt före initiation.

Om vi betraktar de tre salarna såsom subjektiva, såsom stadier i det mänskliga medvetandets utveckling, får vi följande välkända indelning: (1) Den människa som lever okunnigt i världen, dras till och stöts bort av sådant som omger henne, drivs till handling av sina egna obehärskade lidelser och begär – detta är okunnighetens stadium. (2) Den människa som lär att naturen äger bestämda lagar och inser att hon genom att tillämpa dessa kan vinna mycket större makt än hon hade i sin okunnighets dagar – detta är lärandets sal. (3) Den människa som insett att det finns andliga lagar och lär sig att lyda dessa. Hon vet om reinkarnation och karma och om de lagar rörande rätt och orätt som styr hennes eget och andras framåtskridande. Hon har insett att de yttre tingens finns till endast för den i utveckling stadda själens ändamål och lever i enlighet med denna insikt. Hon befinner sig i vishetens sal.

Madame Blavatsky beskriver medvetenhetens fyra tillstånd:

Medvetenhetens tre tillstånd är jägrat, vakenheten, svapna, drömmen, och sushupti, drömlösa sömnen. Dessa tre tillstånd hos yogin leder till det fjärde – turiya, tillståndet bortom det drömlösa, bortom dem alla, ett tillstånd av hög andlig medvetenhet.

Dessa medvetenhetstillstånd är icke fast bestämda utan kan sättas i samband med de världar eller objektiva salar som nämndes ovan vad gäller den kandidat som förbereds för arhat-initiationen. I detta fall kan vakenhetstillståndet vara det fysiska, drömtillståndet det emotional-

mentala, drömlösa tillståndet det högre mentala och buddhitillståndet och turīya det ātmiska.

De ganska egendomliga termerna vakenhet, dröm och drömlös sömn synes ha valts ut enligt fysiska världens ståndpunkt att beteckna de höjder i medvetenhet som kandidaten når vid olika tillfällen. När människan skötte sina göromål i fysiska världen med alla sina förmögenheter vakna i denna värld, befann hon sig i första tillståndet. För att förstå det andra tillståndet måste vi minnas att det finns två slags drömmar – de vanligtvis meningslösa alstren av hjärnan (grovfysiska och eteriska) och de verkliga upplevelser den människa har som lämnat sin fysiska kropp och arbetar och lär i de emotional-mentala regionerna. Det är till detta senare, som denna term, ”drömtillståndet”, hänför sig. Den kandidat, som sover eller nästan somnar i en dagdröm, torde efteråt minnas några dylika upplevelser och då tillägga dem ”drömtillståndets medvetenhet”. Men antag att aspiranten, väl utanför kroppen, vid något tillfälle övergår till det som kan kallas en andra sömn och höjer sig till nästa värld, för att en stund vara medveten på denna högre nivå. När han sedan vaknar i det fysiska, har han troligen intet minne av vad som skett med honom, medan han var utanför kroppen, eftersom hans hjärna icke är inställd på att registrera erfarenheter av andra världar högre än den, vari han har sitt ”drömtillstånd”. Det skulle därmed förefalla honom att han sovit en djup, drömlös sömn, och vanligen blir en känsla av djup tillfredsställelse och välbefinnande hans enda upplevelse därav. ”Drömlösa sömnens” tillstånd är således medvetenhet i denna ännu högre värld.

Det fjärde tillståndet kallas ibland *trans*, och av det skäl som i det följande skall anges. Det har ofta förklarats att en aspirant, när han är utanför kroppen, kan höja sig ett steg högre än det han befinner sig i, när han är i kroppen. Det är för lärjungen möjligt att även i djup meditation höja sig i *trans* till det högre tillståndet och därefter taga med sig upplevelsen till vakenhetstillståndets minne. Alltså kan arhaten nå buddhivärlden, medan han är i fysiska kroppen och ātmiska eller nirvāniska världen, när han är utanför den eller befinner sig i djup meditation eller *trans*. Termen ”akshara”, som här används om detta fjärde tillstånd, betyder helt enkelt det som inte smälter bort, det oförgångliga.

Samma uppsättning termer kan brukas såsom en relativ serie för i esoteriken icke så långt framskridna. En sådan kan ha dagsmedvetenheten i fysiska världen, drömtillståndet i emotionalvärlden och drömlösa tillståndet i mentalvärlden. En annan, som förmår använda sina emotionala förmågor i fysiska dagsmedvetenheten, har drömtillståndet i det lägre mentala och drömlösa sömntillståndet i det högre mentala och så vidare. Turīya är ett högre tillstånd, som i varje fall nås med en särskild viljeansträngning och meditation, som är ett medel att till sist höja hela uppsättningen om tre tillstånd ett steg högre än förut. Medan övergången pågår och innan denna höjning är genomförd, finns alltid detta fjärde tillstånd.

Detta erfar man i meditation. Kandidaten sitter och riktar sin dagsmedvetenhet på ett visst föremål – säg, en katt. Sedan höjer han sig till ”drömtillståndet” och söker för sig framställa djurets emotionala sida. Därefter stiger han till ”sömntillståndet” och riktar uppmärksamheten på djurets mentala väsen. Det fjärde steget torde vara samādhi – eller kontemplation – ett försök att inse dess betydelse och verklighet för det högre jaget, att gå bortom kattens tre former till dess subjektiva innebörd. Uppmärksamhetens fästande på katten i första fallet är koncentration, medvetenhetens höjande är meditation, den slutliga koncentrationen i ett högre slags synfält, bortom det som tidigare nåddes, är kontemplation (eller samādhi). Den senaste ansträngningen kan likna genomträngandet av ett moln eller en dimma, varur den nya synen gradvis bildas eller varur den kan komma liksom en blix. I vilketdera fallet måste utövaren förhålla sig mycket stilla för att behålla intrycket så länge som möjligt. En enda tanke på det egna jaget, på den gamla personliga relativiteten, kan göra hela övningen om intet, så att icke ens minnet av den blir kvar.

De tre salarna för, som sagt, till *mödornas* ände – icke till *arbetets* ände, måste man märka. I dessa lägre världar har vi en uppfattning om arbete som förvisso alldeles skiljer sig från den som råder i högre världar. För oss här nere är ordet arbete nästan synonymt med möda och

ofta med slit och släp, men ur en högre synvinkel är det faktiskt lek. Slit och släp är blott handling, det förvandlar inte den människa som gör det. Men det minsta arbete, som utföres esoteriskt, med hjärtat, ”såsom för Gud och icke för människor”, utföres bättre än någonsin förut, är gott för hans utveckling som gör det. När man till exempel skriver ett brev, lägger man sig vinn om att göra det prydligt, rent av vackert, och att uttrycka sig kortfattat, klart och behagfullt; man har utvecklat handen, ögat och hjärnan, tankekraft, kärlekskraft och viljekraft. Verkligt arbete, såsom det konstnären utför, är fullt av skaparkraft och glädje. Men även i dylika ting finner vi att någon möda finns nedlagd, och detta på grund av de hinder som möter i de lägre världarna. Likväl finns icke ens här nere en klar skiljelinje mellan möda och lek. Om man till exempel ger sig ut på en lång ridtur, är den första delen av färden full av glädje för både människa och häst, men detta går omärkligt över, medan tröttheten tilltar, och med ens erfar människan att den ritt, som i början var lek, nu blivit arbete eller rättare sagt möda. I andra fall kan det finnas en uppgift, icke långvarig, men en något för stor för vår förmåga, och då finns en känsla av möda. Men allt arbete är i verkligheten lek, när det råder fri vilja och ingen trötthet eller överansträngning.

I detta avseende har vi mycket att lära av djuren och även av växterna. ”Väx såsom blomman växer”, säger *Ljus på vägen*, ”öppna ditt hjärta för solen.” Kristus säger: ”Beskåden liljorna på marken, huru de växa: de arbeta icke, ej heller spinna de; och likväl säger jag eder, att icke ens Salomo i all sin härlighet var så klädd som en av dem.”⁴ Det är djupaste fruktan för morgondagen, som gör människors arbete till möda, som får dem att svettas i bitterhet. Men Lagen säger: ”Gör det visa och rätta i dag och lämna resultatet åt sig självt.” Detta är icke en lära för lättjan, utan för arbetet som är lek och inte möda.

Detta kan belysas även med de olika sätt, på vilka människor gör en längre resa. En man stiger på tåget i Chicago och förblir i ett tillstånd av upphetsning och otålighet under de tre-fyra dagar resan till San Francisco, hans destination, varar. Han har riktat in sig på något visst han vill göra där, och under tiden är hans resa en möda och ett elände. En annan finner tusen intressanta ting att se på vägen – landskapet, människorna, tåget självt, så att för honom resan blir en angenäm avkoppling. Och till sist har han fått mer utträttat än den förste. Den indiske bybon lever mycket nära naturen, och nog växer han såsom blomman växer. En man ger sig av från sin by för att hämta posten på postkontoret eller avsända några brev därifrån, och postkontoret ligger kanske på tjugofem eller trettio kilometers avstånd. Han lunkar inte slö och plågad eller retar sina nerver med de behaglösa rörelser som springer ur ett missnöjt och otåligt sinne. Tanken på försändelserna är ej en mani, som utestänger alla andra intressen eller får honom att förbanna vägens längd. Nej, där finns insekter, fåglar, blommor, träd, bäckar, moln på himlen, åkrar, hus, människor och djur och först som sist själva den välsignade jorden att lägga sig på att vila en stund liksom på sammet i det gudomligas famn. Hur litet vet icke den vite mannen om livet, hur mycket vet han icke av mödan!

Hinduerna har sedan länge ansett att gudomen leker. Shrī Krishnas līlā eller lek, som den kallas, är evolutionens stora verk, som synes oss så mödosamt att vi ryser inför de långa tidsåldrar av arbete som står före. Tänk på de 311 040 000 miljoner år som vår mahākālpa omfattar. Vilken illusion! När vi når mödornas ände, är livet idel lek, idel lycka.

Mödorna upphör men icke fördenskull arbetet, när kandidaten inträder på den fjärde vägen, som leder till den nirvāniska världen. Han har slutfört det mödosamma arbetet med att avlägga de fem första fjättrarna – jagpersonligheten, tvivlet, vidskepelsen, tyckandet för och emot – allt detta som bevisade hans bundenhet vid materiella ting, varigenom hans liv var en enda lång kamp i en uppforsbacke. Men nu är hans fem återstående fjättrar sådana han bär inom sig. Dessa måste han sannerligen besegra, men hans vapen blir ostörd klarhet, stillhet, lugn – bruket av viljan, som är det stillsammaste i världen. Dessa fjättrar är: begäret efter

⁴Evangelium enligt Matteus 6:28.

livet, såväl det i formen bundna som det formlösa, högmodet, upprördheten och okunnigheten. Det vore av ringa gagn att här analysera dem ingående. Det må räcka att understryka deras inre beskaffenhet och säga att människan för att utplåna dem måste stilla sig själv och sina höljen ovanför den gränslinje som skiljer personligheten från det högre jaget.

På tidigare stadier, före mödornas ände, gör den studerande klokt i att noga ordna sitt liv, så att hans arbete för mästaren kan så långt som möjligt göras till en lek. Det borde vara ren glädje, ogrumlad lycka – en dylik sinnesförfattning torde vara gynnsammast för ett snabbt framåtskridande. Mödan är ingen förtjänst, ej heller särdeles gagnande, ehuru ibland nödvändig. Hur ofta är det ej, som den studerande utför sin meditation med känslan av att den är ett förtret men en nödvändig plikt, om än med besvär och obehag. Gör det lyckligt och glatt, liksom en lek, eller åtminstone se fram mot den tid, då ni kan göra detta. Somliga sjunker njutningslystna i det närvarandes famn och säger: ”Vi skall roa oss nu och låta framtiden taga hand om sig själv.” Andra håller sig utanför i stolt styrka och säger, ”Vi vägrar att röras av det som kunde fälla vårt mod.” Men lärjungen måste blotta ryggen för tidens slag, glädjas åt den långa framtid som står före, i den lek, vari varje rörelse kan bli till ett dansande skaldestycke av glädje.

På tal om de sju världarna säger madame Blavatsky:

Somliga österländska mystiker förlägger varats sju världar, de sju andliga lokerna eller världarna inom Kāla Hamsas, svanens kropp bortom rum och tid, förvandlad till svanen i tiden, när den blir Brahmā i stället för Brahman.

Alla manifestationer av sjutalet i naturen, såsom människans sju principer eller de sju världarna i solsystemet, härrör från en sjuindelning, som uppstått ur parabrahaman. Tre av de sju principerna manifesteras i den universella medvetenheten och ytterligare tre i mūlaprakriti. En förbliver i sin källa och innefattar alla de andra, ty de mångas närvaro upphäver icke enheten av det som i sanning är ett. För denna lägre värld gäller alltså att den individ, som övervinner sitt mellersta tretal av principer (ātma, buddhi, manas) och stiger upp i det första (monaden), visserligen frigöres från världarna men likväl finner dem alla där i detta nya tillstånd av verkligt nirvāna, som ligger lika långt bortom medvetenhetens tillstånd som detta ligger bortom materiens tillstånd. Vi talar således om detta, i tredje person, bara såsom en eftergift åt okunnigheten och måste påpeka att det sagda bör översättas med ord som ”du” för medvetenheten och ”jag” för det sanna livet i det övermedvetna nirvāna, om man skall förstå det. Det är dock icke arhaten som inträder i dessa ”världar” utan den fullkomlige adepten.

Det finns flera andra sätt, på vilka arhaten kan tänkas inträda i den eviga vilans sju världar:

I en mening är dessa världar den ätmiska världens underavdelningar, genom vilka arhaten börjar klättra. Det betecknande för den individ, som dväljes i dessa, är en oföränderlig, ostörd klarhet, ty där skådas allt som det är i det enda jaget, och där detta förverkligas, kan ingen fruktan och ängslan finnas. Såsom *Gītā* säger: ”För den vise, befastad i yoga, sägs den ostörda klarheten vara medlet.”⁵ Det är icke så att det i dessa regioner saknas verksamhet – där råder en enda, ofantlig våg av ständigt rörligt liv – men det finns inga hinder för det Endas vilja. I buddhivärlden har vi alltjämt dualitet i viss bemärkelse, eftersom man där ser andra, ehuru samma jag uppfattas såsom inneboende i dem liksom i oss själva. Men buddhi måste överträffas, ty kärleken innefattar en dualitet.

Den avklarnade ro, arhaten i allt ökande mån förvärvar, låter de lägre världar, vari vi lever, framträda i ett nytt ljus. Han åtnjuter i dessa en frihet, som andra inte känner, han har funnit att arbete är lek. Efter att ha besökt sällhetens dal, har han upptäckt att livet inte bara där utan i alla världar är ren glädje. Han inte bara ser och älskar det liv som skrider framåt i de förgängliga formerna, utan även känner och gläds åt den gudomliga vilja som står bakom det föränderliga livet. Den eviga vila han åtnjuter är icke overksamhet, utan den yttersta inre frid den äger som vet att allt är gott, att den gudomliga viljan är närvarande även i det som för andra

⁵Bhagavad-gītā 6:3.

må förefalla såsom hinder för framåtskridandet, liksom i det synbarliga framåtskridandet självt. En filosof erhöll en gång en glimt av denna idé, när han sade: ”Var i upphöjd ro, ty om ni misslyckas utan egen förskyllan, så är misslyckandet en framgång större än ni vetat, eftersom den gudomliga viljan verkat.” Arhaten vet något om den frid som övergår allt förstånd, eftersom han börjar leva i det eviga. Madame Blavatsky säger att detta är ”Området för den fulla andliga medvetenheten, bortom vilken ingen fara längre finns för den som nått den.”

Om du vill vandra tryggt genom den första salen, låt då icke din tanke misstaga de begärets eldar, som brinner däri, för livets solljus.

Om du vill vandra tryggt genom den andra, stanna då icke för att inandas dess bedövande blommors väldoft. Om du vill frigöras från de karmiska kedjorna, sök ej din guru på dessa mājās områden.

De vise dröjer icke i sinnenas lustgårdar.

De vise aktar illusionens förledande stämmor för intet.

Sök honom som skall låta dig födas i vishetens sal, den sal som ligger bortom, vari alla skuggor är okända och där sanningens ljus skiner med ovanskelig härlighet.

Den guru, som här omtalas, är mästaren, läraren. Såsom madame Blavatsky uttrycker det:

Den invigde, som leder lärjungen, genom den kunskap han meddelar, till dennes andliga eller andra födelse, kallas fadern, gurun eller mästaren.

En framställning om guruernas eller mästarnas liv och verk har gjorts i boken *The Masters and the Path*. En glimt av deras underbara, höga förmågor får vi där i den redogörelse som lämnas om en meditation av mästaren Kūthūmī. Allt medan han sitter i sin trädgård eller i sitt rum, synes han meditera, men skänker egentligen några miljoner människor sin uppmärksamhet, i det han ägnar sig åt envar av dem liksom en vanlig människa kunde, om hon ägnade sig helt och fullt åt denna enda.

Varje högre jag får hjälp av någon av mästarna, varför den människa, som kan väcka liv i den förbindelse hon har mellan det lägre jaget och det högre, kan mottaga denna hjälp i sitt personliga liv. De guruer, som man kan möta i fysiska världen, är i allmänhet invigda, framskridna lärjungar till de fullständiga adepterna, såsom tidigare sagts.

Det oskapade dväljes inom dig, lärjunge, liksom det dväljes i denna sal. Om du vill nå det och förena de två, måste du avkläda dig dina illusionens mörka klädnader. Kväv köttets röst, låt ingen sinnenas bild uppstå mellan dess ljus och ditt, för att de två skall få förenas till ett. Och sedan du lärt, låt ditt eget ajnāna fly ur lärandets sal. Denna sal är farlig i sin förrådiska skönhet, behövs blott för din prövning. Tag dig i akt, lanoo, att din själ ej må bländas av dess förföriska strålgans, dröja och fångas i dess bedrägliga ljus.

Detta ljus skiner från den store snärjarens (Māras) ädelsten. Den förhäxar sinnena, bländar tanken och lämnar den oaktsamme liksom ett övergivet vrak.

Med ”det oskapade” menas den högre triaden, ātma–buddhi–manas, till skillnad från personligheten och dess kroppar. Uttalandet att lärandets sal behövs blott för prövningen gäller även okunnighetens sal. Uppsättningen materievärldar – fysiska, emotionala, lägre mentala – är blott byggnaderna och utrustningen till en skola för människan, en skola i vilken hon får lära medelst leksaker. Det finns ingen erfarenhet, som ej påverkar själen och ger den något mått av visdom. Men den som är vaken för att avsikten med allt detta är att vi skall lära och är ivrig att lära och att ur den erfarenhet som livet i materiekropparna skänker draga läxor av evighetsvärde, han finner inte leksakerna lockande i sig. Han är liksom biet, som suger nektarn ur blomman och flyger ifrån den utan att låta sig rusas av dess doft och färg.

Māra är personifieringen av de yttre tingens dragningskraft. Madame Blavatsky beskriver honom sålunda:

Māra är i exoteriska religioner en demon, en asura, men i den esoteriska filosofin personifieringen av frestelsen genom människans laster. Namnet Māra betyder ordagrant översatt ”den som dödar” själen. Den framställs såsom en kung (över māraerna) med en krona, vari skiner en ädelsten av en sådan glans att den bländar den som ser på den. Med denna glans menas naturligtvis den fängslande verkan lasten utövar på somliga naturer.

I *Asiens ljus* har sir Edwin Arnold givit oss en levande bild av denne mörkrets furste, när han framträdde i spetsen för de tio främsta synderna, hans onskans änglar, mot herren Buddha, när denne satt under bodhitrådet strax före sitt uppvaknande.

Den mal, som dras till din nattlampas bländande låga, är dömd att förgås i den klubbiga oljan. Den oförsiktiga själ, som ej förmår övervinna illusionens håfulla demon, skall vända åter till jorden såsom Māras träl.

Skåda själarnas härskaror. Betrakta hur de svävar ovan människolivets stormiga hav och hur de, utmattade, blödande, vingbrutna, faller, den ena efter den andra, på de svällande vågorna. Kastade av de häftiga vindarna, jagade av stormen, drivs de ner i strömmarna och försvinner inom den första stora virveln.

Frågan om de ”förlorade själarna” är mycket invecklad. Somliga av dessa är liksom de barn i en skolklass som ej är redo att följa med de flesta av kamraterna, när dessa flyttas upp en klass vid skolårets slut, antingen emedan de är för unga eller emedan de latat sig. Sedan finns sådana fall, där personligheten under livet i kroppen blivit så intrasslad i materien att den icke har något att överlämna till det högre jaget och då kan avskiljas. För det tredje finns de fruktansvärda resultaten av den svarta magin. Det skulle föra alltför långt att dryfta saken här. Jag har behandlat detta ämne någotsånär utförligt i uppsatsen *Förlorade själar* i första bandet av *Det inre livet*.

Några av de uttryck, som brukas i dessa stycken, äger den österländska fantasins fulla styrka. Vi får dock ej tänka alltför bokstavligt på övergivna vrak och brutna vingar. Den som faller av från vägen på grund av materiella begär, låter förvisso sina andliga utsikter gå i kvav tills vidare, men också i detta fall har han lärt något som senare blir till gagn för själen. Hur som helst är det bäst för en människa att lära med klok eftertanke. Först när denna försummas, intar den bittra erfarenheten nödvändigtvis dess plats.

Det är ingalunda erforderligt att en människa genomgår varje slags erfarenhet. Ju mer framskriden och klokare en människa blir, desto mer ser hon i allt och lär mycket av små ting, som går andra förbi såsom obetydliga. Det sägs att en dåre inte kan lära ens av en vis, men att en vis kan lära av allt och alla, också av en dåre. För att veta att elden bränner, behöver man inte sticka handen i den. Det kan en dåre göra, men den kloke vet på annat sätt att elden bränner. Likväl är det en stor välsignelse i att de som icke vill tänka och därmed villigt lära, i erfarenhetens stränga skola får den undervisning utan vilken de icke skulle lära något alls och ej gå framåt.

Karmas lag, som låter människorna uppleva det som de låtit andra smaka, är således en välgörare och till sist en befriare, icke ett hämnens eller straffets redskap. Antag till exempel att en stigman lurpassade på en herre, slog ner honom, kanske dräpte honom och rånade honom på hans pengar. Enligt lagen måste han få uppleva något liknande smärtsamt själv, förr eller senare. Rövaren var i stånd att begå en dylik gärning, eftersom han själv var en primitiv varelse, i avsaknad av känslighet och fantasi. Annars skulle han ha tänkt på offrets känslor, hans hustru och barn, och en dylik tanke skulle ha avhållit honom från brottet. Eftersom stigmannen är primitiv, grov, krass och fantasilös, behöver han det slags våldsamma upplevelse han givit andra. Intet annat berör honom. När han senare genom karmisk vedergällning fått känna på ett visst lidande, minns han det, när han är färdig att slå en annan, och hejdar sig med orden. ”Detta är inte rätt mot den stackars mannen.” Han börjar då bättra sig, tack vare lagen, som alltid uppfostrar, aldrig straffar.

ÅTTONDE KAPITLET

VÄRLDENS MODER

Om du, lärjunge, vill genom visdomens sal nå fram till sällhetens dal, slut då dina ögon mot åtskillnadens stora, förfärliga kätteri, som förmår dig att överge de andra.

C.W.L. – Herbert Spencer kom mycket nära en uppenbarelse av den andliga sanningen om evolutionen, när han beskrev denna såsom en progressiv (framåtskridande) förändring från ett tillstånd av inkoherent (osammanhängande) homogenitet till koherent (sammanhängande) heterogenitet av struktur och funktion. För honom betydde evolution att sådana ting, som i begynnelsen var lika och åtskilda, senare blev olika men förenade. Denna specialisering framträder i människokroppen, vilken har olika organ, som alla arbetar för det hela. Sålunda smälter matsmältningssystemet föda för hela kroppen, händerna griper, fötterna går, ögonen ser inte för sig själva utan för hela kroppen. På liknande sätt blir samhället mer organiserat allteftersom tiden går. Människorna blir mer differentierade från varandra, allteftersom yrkena går framåt i kunskap och förmåga. Läkaren behandlar alla, läraren undervisar alla, ingenjören bygger broar åt alla. En människa arbetar till mångas fromma, och frukten av mångas arbete kommer i gengäld henne själv till del.

När människorna får den organiska förnimmelsen och känslan för sina likar, upphör de att vara en skock icke sammanhållande likartade och blir olikartade men sammanhållande. En människa med den andan gör sitt bästa för sitt samhälle, sin nation eller mänskligheten. Därvid överlämnar hon till enhetens lag att ge henne det hon behöver från andra organ i den stora kroppen. Materiens eller samhällets inkoherenta homogena element kan inte själva organisera sig. Det är i stället den inre principen, som drar dem samman och möjliggör för dem att snabbt skrida framåt genom ömsesidig hjälp. Enheten är kärlek, den kraft som står bakom evolutionen, livets *energi*, den är buddhi, den största visheten. Det råder en djupgående skillnad mellan samarbete och broderskap – det förra uppstår ur en intelligent uppskattning av människornas inbördes förhållanden, den senare ur känslans insikt om att samma liv innebor i alla.

Under en individs evolution är det vanligen samarbetsandan, som utvecklas först. Världens angelägenheter för människor samman, sedan tänds genom kontakten buddhis gudomliga eld. Till exempel ger sig två män ut tillsammans för att prospektera malm och stöder varandra i detta arbete. Sann vänskap uppstår dem emellan. Men om det skulle ske, som det ibland gör, att broderskapet kommer först, utvecklas detta inte till fullkomligt och nyttigt samarbete, såvida ej också intelligensen väcks och tillämpas på arbetet i livet. Ett exempel på detta var den vackra kärleken mellan David Copperfield och hans opraktiska hustru Dora, som romanförfattaren var tvungen att döda för att bereda plats åt den mera praktiska Agnes och därmed ge berättelsen en lyckligare avslutning.

I det esoteriska livet finner ofta de kandidater, som utvecklat den högre intelligens som låter dem ha en fin uppskattning av samarbetets princip och andliga lagar, att de är tröga och tydligen oförmögna till snabbt framåtskridande. De väntar på att den sanna kärleken, buddhi, skall vakna hos dem. Detta är den energi som brinner hos den inre människan. På detta, den verkliga andliga utvecklingens andra stadium blir det likväl ofta mycken oro och motgång. Den gudomliga energin väller fram oregelbundet och icke alltid på visaste sätt, vilket vällar dess bärare mycken sorg – tills det tredje andliga stadiet har nåtts, den stilla klarhetens plats. Eftersom målet är den ostörda klarhet, vartill tystnadens röst leder kandidaten, tillsägs honom att vandra *genom* visdomens sal till sällhetens dal. Också i buddhivärlden råder en viss dualitet eller åtskillnad. Vi kan inte älska oss själva. Kärleken behöver ett föremål, även om det icke är ett materiellt sådant, utan det gudomliga livet, manifesterat i många andliga själar. Buddhi är den första slöjan, det högre jagets Avalokiteshvara, icke parabrahaman. ”Åtskillnadens förfärliga kätteri” måste överges i varje värld i tur och ordning, fysiska,

emotionala, mentala och även i buddhivärlden.

Låt icke ditt "himlafödda", sänkt i māyās hav, slita sig lös från den universella Föräldern (Själens), utan låt eldkraften draga sig in i den innersta kammaren, hjärtats kammare och världens Moders boning.

Då skall ur hjärtat denna kraft stiga upp i det sjätte, det mellersta området, stället mellan dina ögon, när den blir den Enda själens anda, den röst som fyller allt, din mästares röst.

Det "himlafödda" är chitta, det lägre mentala. Det föds av själen därovan, då manas blir tvåfaldigt i inkarnationen. Ātmas, buddhis och manas' världar symboliseras med "himlen", personlighetens världar med "jorden". Vi har redan iakttagit den olikhet i karaktären som delar de fem världarna för människans manifestation i två grupper. Monadiska världen och gudomliga världen, som ligger bortom dessa fem, utgör tillsammans en tredje grupp. De sju världarna kan alltså föras till tre grupper. Den lägsta skiljelinjen går i sattvas eller lagens region. Här finner vi allt reglerat, men människan har någon frihet, eftersom det "himlafödda" finns hos henne – så mycket av lagstiftarens energi verkar genom henne. Det är emedan människan har denna frihet och makt att gå sin egen väg, som hennes liv vanligen är mer oordnat, mindre reglerat än de lägre naturrikenas.

Den mellersta gruppen världar omfattar den andliga energins världar, de världar som äger det inneboende liv, utan vilket de lägre världarna vore döda och orörliga. Detta är världarna för det gudomliga, den lysande, Avalokitas eller den "sedde" guden – det liv som ses av visdomen, icke den form som ses av kunskapen.

Den högsta gruppen världar är de världar som hör till monaden, det jag som är sällhet och frihet. I dessa världar finns verkligheterna bakom varje mänskligt ideal och den extas bortom medvetenheten som är den vunna kvintessensen av skönhet, godhet, sanning, harmoni, förståelse, enhet och frihet.

Det som här kallas eldkraften är den kraft som på sanskrit kallas kundalinī. Denna kan beskrivas såsom en potentiell eld, en orm som sover hopringlad vid ryggradsslutet utom hos det fåtal, hos vilka den på särskilt vis väckts och aktivt verkar i eterkroppen. Det borde inte vara svårt att inse existensen av en dylik eld, eftersom det är välkänt att andningen genom våra lungor ständigt när en sakta brinnande eld och att även matsmältningen är ett slags eld. Kundalinī är mer som en elektrisk eld – en kraft som utvecklar värme, där det finns motstånd – än en eld som förtär bränsle, men den är icke samma slags kraft som elektriciteten.

Jag har skrivit om detta ämne i uppsatserna om ormelden och kraftcentra i boken *Det inre livet* och i uppsatsen om livskraften i kapitel IV av boken *The Hidden Side of Things*, och jag hoppas snart ge ut en något fylligare redogörelse, illustrerad med färgplanscher.⁶ Det finns även på sanskrit en omfattande, ehuru något svårfattlig litteratur i ämnet, däribland verken *Shatchakranirūpana*, *Ānanda lahari* och många andra. Det föreligger en utmärkt översättning av den första av de två nämnda, verkställd av Arthur Avalon, som till texten fogat en kommentar. Denna bok heter *The Serpent Power* och har utgivits av Ganesh & Co. i Madras.

Det följande är en mycket kortfattad sammanfattning av ämnet. Kundalinī är lägre änden av en ström av ett visst slags kraft, som härrör från Logos. Denna kraft ligger slumrande i det chakra eller kraftcentrum som finns vid ryggradsslutet. Om den väcks för tidigt, det vill säga innan människan renat sin karaktär på varje befläckelse med sinnlig orenhet och själviskhet, kan det hända att den rusar nedåt och väcker vissa lägre centra i kroppen (vilka brukas endast i somliga, förkastliga och svarta former av magi), och driver den olyckliga människan motståndslöst in i ett outsägligt fasansfullt liv. I bästa fall intensifierar den allt det som människan bär inom sig, inräknat sådana egenskaper som äregirighet och högmod. Kundalinī bör väckas endast under en mästares individuella ledning. Denne undervisar då lärjungen i hur han

⁶Boken *Chakras* har sedan dess utgivits av Theosophical Publishing House i Adyar, Indien.

använder viljan för att väcka den, det sätt på vilket den skall ledas, sedan den väl väckts och den i spiral vindlande väg den skall föras genom chakrana eller kraftcentren, från ryggradsslutet till de centra som ligger nära eterhöljets yta vid mjälten⁷, naveln, hjärtat, strupen, mellan ögonbrynen och vid hjässan. Denna väg skiljer sig åt mellan olika typer av människor, och den är något alldeles avgjort fysiskt, ty kraften måste i formlig mening bränna sig en väg genom eterhöljets orenheter.

Även i emotionalkroppen finns chakraer, som redan väckts av kundalinī, då denna verkar i det emotionala hos bildade människor av de högre stående raserna. Processen att utveckla dessa centra har gjort emotionalkroppen mottaglig för det som hör till emotionalvärlden, väckt dess känsla, dess förmåga att färdas i denna värld, dess förmåga av medkännande gensvar på andra väsen i emotionalvärlden, dess förmåga att se och höra i denna värld och emotionala förmågor i största allmänhet. Men minnet av dessa upplevelser eller det bruk av emotionalkroppens förmågor människan gör, medan hon befinner sig i fysiska kroppen, blir möjligt på ett bestämt och välkontrollerat sätt, först när kundalinī i eterhöljet förts genom de motsvarande centren.

När vår text särskilt nämner stället mellan ögonen, syftar den på talkottkörteln och hypofysen. De krafter, som springer ur såväl sjätte centret (mellan ögonbrynen) som sjunde centret (ovanför hjässan) i emotionalkroppen, sammanstrålar vanligen i hypofysen, när eterhöljets centrum väckts och vitaliserar det då och verkar genom det. Men det finns ett visst slags människor (som tilltalas i vår text), hos vilka det sjunde emotionalcentret vitaliserar talkottkörteln i stället för hypofysen och i detta fall bildar en förbindelseled direkt med mentalvärldens lägre del, tydligen utan att passera igenom emotionalvärlden på vanligt sätt. Genom denna kanal kommer för dem meddelandena inifrån, medan de för det andra slagets människor kommer genom hypofysen.

När kundalinī vaknar av sig själv, vilken den sällan gör, eller händelsevis väcks, försöker den vanligen passera upp genom ryggradens inre i stället för att följa den vindlande väg esoterikern skolas i att leda den. I ett dylikt fall rusar den sannolikt ut genom huvudet och får människan ifråga intet värre obehag än en tillfällig medvetlöshet.

De hinduiska böckerna mer antyder än förklarar vad som sker. De säger ingenting om de chakraer som ligger på eterhöljets yta utan talar om deras rötter, vilka sitter i ryggraden. I ryggraden går från den nedre änden till den övre det som kallas merudanda, Merus stav, skapelsens centrala axel. I denna stav finns en kanal, som heter sushumnā och i denna ännu en kanal, som heter chitrinī och är ”fin som en spindels tråd”. På denna är chakraerna trädde liksom knutar på en bambustav. Det lägsta av dessa chakraer, vilket heter mūlādhāra, sitter vid ryggradsslutet, och i detta chakra ligger kundalinī slumrande och sluter merudandas mynning.

Aspirantens mål är att få kundalinī att stiga upp genom alla chakraerna, tills hon når det som sitter mellan ögonbrynen. Då finner kandidaten att han så att säga blir efter, medan hon rusar framåt och uppåt i sahasrāra, den stora tusenbladiga lotusen ovanför hjässan. Om han följer med henne, för det honom ut ur kroppen och avslutar tills vidare hans övande av meditation i kroppen. Hon stiger upp genom chitrinī ett litet stycke i taget, alltmedan kandidaten brukar sin vilja i meditationen. Vid en övning kanske han inte kommer så långt, men vid nästa något litet mera och så vidare. När hon når en av chakraerna eller lotusblommorna, genomtränger hon den, och blomman, som var riktad nedåt, vänder sig nu uppåt. Kandidaten mediterar på henne i någon form och på hennes förbundna, som sitter i denna lotus. En i detalj utarbetad dhyāna eller meditation, full av rik symbolism, föreskrivs för varje lotus. När meditationen är genomförd, leder kandidaten kundalinī tillbaka igen samma väg till mūlādhāra, men i somliga skolor föres hon inte längre tillbaka än till hjärtchakrat, där hon inträder i sin så

⁷Hinduiska arbeten nämner vanligen det chakra, som ligger vid roten till könsorganen, såsom det andra. Vi erkänner ett dylikt centrums existens men följer de gamla egyptierna i tanken att det är i högsta grad oönskligt att det väcks till aktivitet.

kallade kammare.

Kundalinī kan väckas med olika metoder, men det bör göras endast under ledning av en guru eller sakkunnig lärare, mästaren som inför brödrskapet svarar för kandidatens skolning. Det är knappast sannolikt att läraren leder ett dylikt väckande, förrän kandidaten med egna krafter avlägsnat de tre första fjättrarna, så att han inte längre är i allvarlig fara att kunna påverkas av sinnliga eller materiella ting. Då kan hans "himlafödda", nära knutet till eller harmoniserat med det högre manas, förbli herre över personlighetens trefaldiga hus, så att, när kundalinī frigöres i kroppen, denna energi sannolikt löper i rena kanaler till det högre jagets båtnad. Därför sker kundalinīs väckande vanligen strax före tredje initiationen eller, som det sägs, i innevarande kali yuga rent av senare. Även då väcks den i olika skikt, så att den på de tidiga stadierna inte behöver ge mer än en allmän känslighet för de högre världarna.

Kundalinī betraktas såsom en gudinna. Hon är det som kallas Shabdabrahman i kroppen. *Shabda* betyder ljud. Ljudet är skaparkraften, såsom förut beskrivits. Talet anses vara dess lägsta form. Det är ett uttryck för tanken, vilken i sin verkliga, aktiva form är kriyāshakti. Vissa av alfabetets bokstäver, som utgör grunden till det mänskliga talet, sägs bo i vissa av chakraerna och dessa bokstävers makt (deras andel av skapelseordet) väckas, när kundalinī tränger in i dem, sedan hon förenats med Shiva i det högsta centret, varvid hon får dem att lysa med hennes ljus. Brahmās, den tredje Logos' skapande tal, uppvisar fyra former eller stadier, varför han kallas "han med fyra ansikten". När kundalinī representerar honom i kroppen, uppvisar även hon dessa fyra former, alltmedan hon stiger genom chakraerna.

Kundalinī kallas världens moder, emedan medvetenhetskrafternas verkan i det yttre alltid betraktas såsom kvinnlig. Således är vilja, visdom och verksamhet kvinnliga, är shaktier eller förmågor, mot det yttre riktade aspekter av det gudomliga. Hon företräder alla dessa, såsom de bragts till uttryck i världens skapelse, i Brahmās, den tredje Logos' verksamhet. Det har även sagts att hon är världens moder, emedan det är genom henne, som de olika världarna göres till medveten verklighet för esoterikern.

Följande fotnot av madame Blavatsky kastar ljus över de föregående förklaringarna.

Hjärtats inre kammare, på sanskrit kallad brahma-pura. "Eldskraften" är kundalinī.

"Kraften" och "världens moder" är namn som ges kundalinī – en av de mystiska yogikrafterna. Den är buddhi, uppfattad såsom en aktiv och icke passiv princip (som den i allmänhet är, när den betraktas endast såsom den högste andens, ātmas vehikel eller omhölje). Det är en elektrisk-andlig kraft, en skaparkraft som, när den väcks till handling, kan lika lätt döda som skapa.

Det är ingalunda visst vad madame Blavatsky menade med sin utsaga att kundalinī är aktiv buddhi, men flera spekulationer framläggs härmed:

Hos vanliga människor är buddhi egentligen inte aktiv i det yttre livet. Men när de tre första fjättrarna har avlagts, är personligheten så renad att emotionalkroppen inte längre är aktiv endast i och för sig själv utan ger troget gensvar på buddhi, som numera är aktiv. Det är på eller nära detta stadium, som kundalinī ofta väcks, vilket vi sett, och när emotionalkroppens förmågor då blir tillgängliga för kandidaten, medan han befinner sig i fysiska kroppen, är det en emotionalkropp, som avspeglar buddhi, vilken nu blir en sannskyldig kärlekens eld i människans liv. Att klärvoajans och andra psykiska förmågor inte behöver vara väckta i fysiska hjärnan ens på detta höga stadium av människans utveckling, har dr Besant också uppgivit i sin bok *Initiation, the Perfecting of Man*. Hon säger där att människan, innan hon kan nå tredje initiationen, måste lära sig att föra intuitionens anda (buddhi) ner i fysiska medvetenheten, så att den kan förbli hos henne och leda henne. Därefter tillägger hon: "Denna process kallas vanligen 'utvecklandet av psykiska förmågor' och är det också i den egentliga betydelsen av ordet 'psykisk'. Men det betyder icke utvecklandet av klärvoajans och klär-

ådiens, vilka beror av en annan process.”⁸

Hela den högre trefalden (ātma – buddhi – manas) är blott den centrala medlemmen eller buddhi för den ännu mer omfattande trefalden monad – högre jag – personlighet. Denna större buddhi är trefaldig – vilja, visdom, verksamhet – och det är nu dennas tredje aspekt, verksamheten, kriyāshakti, som börjar fungera i kroppen, att väcka dess organ och frigöra dess potentiella förmågor.

Det är först då du kan bli en ”vandrare i skyn”, som träder på vindarna ovan vågorna, som med sina steg icke berör vattnet.

Om detta säger madame Blavatsky:

Khechara, ”vandrare i skyn”. Såsom förklaras i sjätte adhyāyan av denna de mystiska verkens konung, *Jnāneshvarī* – blir yogīns kropp liksom en av vinden bildad kropp, liksom ”ett moln, varur lemmar utgått”, varefter ”han [yogīn] skådar de ting som ligger bortom hav och stjärnor, hör devaerna tala sitt språk och förstår det och förnimmer vad som försiggår i myrans sinne.”

Termen ”vandrare i skyn” har flera innebörder. I en indisk berättelse brukas den till exempel om den store rishin Nārada, vilken i egenskap av sändebud från Logos kunde färdas genom den rena ākāshan från klot till klot. I de lägre världarna kan emotionalkroppen eller māyāvī-rūpa tagas som ett exempel, eftersom de kan användas för det som för vanliga människor ter sig såsom färder i luften eller skyn.

I emotionalvärlden är den vanliga människan liksom ett moln, ett väsen fullt av kāma, det vill säga begär och känsla, men icke på något villkor en bestämd varelse, såsom hon är i fysiska världen. Men när hon bemästrar sin kāma och ger den bestämdhet, organiseras emotionalkroppen såsom en vehikel. Den är då inte längre kāma utan kāmarūpa. Ännu senare, vid omkring den tid då de tre första fjättrarna avläggs, bildas māyāvīrūpa, och detta sätter människan i stånd att verka med sin mentalkropp i såväl emotionalvärlden som lägre mentalvärlden. Detta kan uppfattas såsom en tolkning av uttalandet att hennes steg ”icke berör vattnet”, varvid vattnet är en symbol för emotionalvärlden.

ANMÄRKNINGAR

Sidan 3. Med ”personligheten” menar teosoferna förstajaget med ”högre jaget” andrajaget. Uttrycket ”bemästrat personligheten helt och hållet och gjort den till ett med det högre jaget” tarvar en förklaring. Så länge människomonaden är hänvisad till att leva i förstatriaden, är den ett förstajag, det som teosoferna kallar en ”personlighet”. Det är monadens uppgift i människoriket att övervinna detta tillstånd, så att den kan gå över till att leva i andratriaden, bli ett andrajag, därmed ”bemästrar den personligheten helt och hållet”, det vill säga använder förstatriaden som sitt lydiga redskap. Däremot är det icke fråga om att göra förstatriaden eller personligheten ”till ett med det högre jaget”, andratriaden. Det lägre skall fullständigt behärskas av det högre, ej ingå i något slags av jämbördighet präglad förening med det.

”När människan identifierar sig med det högre jaget och monaden och når adeptskapet,” Med ”människan” menas här monaden, ”identifierar sig med det högre jaget” betyder att monaden ingått i andratriaden och äger dess medvetenhet. Det är felaktigt att här tala om ”människan”, eftersom monaden genom att ingå i andratriaden lämnat människoriket och övergått till övermänniskoriket, femte naturriket. Med ”monaden” menar teosoferna icke monaden i den ursprungliga, pytagoreiska meningen, utan tredjetriaden.

Ātma eller nirvāniska världen är värld 45, superessentialvärlden. ”Planetlogos” är teosofernas beteckning på planetariska totalmedvetenheten, alternativt planethärska och

⁸Anf. arb., s. 82.

hans medvetenhet; motsvarande gäller termen "Sollogos" och hela solsystemet.

Vairāgya är ett sanskritord, som betyder lidelsefrihet, frigjordhet från alla begär. Detta tillstånd kan avse frigjordhet från vilket slags lägre medvetenhet som helst.

Chelā betyder lärjunge, ett ord på det nyindiska hindī-språket.

Sidan 4. "Ande eller medvetenhet". Pytagoras använde ordet "ande" att beteckna medvetenhetsaspekten, hos de persiska magerna däremot betydde "ande" viljeaspekten, det hemligaste av allt. C.W.L. glider här från den ena betydelsen till den andra, när han börjar med att säga "Ande eller medvetenhet" och därefter säger "Anden är självrörlig, materien röres", ty det som är självrörligt är icke medvetenheten utan rörelsen.

Sidan 5. "Ty tre äro som vittna i himmelen, Fadren, Ordet och den Helge Ande, och de tre äro ett." Detta återfinns icke i våra nu gällande bibelöversättningar, från respektive år 2000 och 1917, utan man får gå tillbaka till Karl XII:s bibel från år 1703 för att finna det, och det är här återgivet med den ursprungliga stavningen. Som Viktor Rydberg påpekat i sin bok *Bibelns lära om Kristus*, är detta uttalande i Första Johannesbrevet 5:7 en sen förfalskning, införd på 1500-talet till stöd för treenighetsläran, som annars har mycket svagt stöd i Bibeln. Treenighetsläran var hemlig lära hos gnostikerna, av dessa övertagen från pytagoreerna, och oklart uppfattad av de kristna pseudognostikerna.

(känsla och tanke). C.W.L. skrev "vilja, känsla och tanke" ("will, feeling, and thought"), men viljan hör rätteligen till rörelse- eller viljeaspekten, icke medvetenhetsaspekten, varför vi i denna översättning avstod från att medtaga den.

Första Logos, andra Logos, tredje Logos. Med dessa termer menar teosoferna i övermänskliga naturriken verkande kollektivväsen, vilka särskilt uttrycker viljeaspekten (första Logos), medvetenhetsaspekten (andra Logos) eller materiaspekten (tredje Logos). Laurency använder de mer klagörande termerna "lagvaktare", "evolutionsövervakare" och "materieformare".

Mūlaprakriti och parabrahman – dessa båda termer har av teosofier använts att beteckna vitt skilda saker. Mūlaprakriti betyder på sanskrit "rotmateria"; denna term har brukats dels om urmaterien, bortom och före kosmos, dels om den ursprungliga kosmiska manifestationsmaterien, oklart om blott atomslag 1 – uratomerna, monaderna – eller hela första sjuserien världar, 1–7, menas; det har nog aldrig rått ett konsekvent bruk av denna term. Parabrahman betyder "bortom brahman", men för att bestämma denna terms betydelse, måste man först fastställa vad "brahman" skall betyda, och det har ingen teosof gjort. Det är nog omöjligt, om man inte utgår ifrån hylozoikens grundbegrepp. Men har man hylozoiken, behöver man icke indisk hinduisk eller buddhistisk exoterisk religionsfilosofi, som lika mycket som västerländsk filosofi och teologi är spekulation utan exakt kunskap.

Sidan 6. "Bortom denna det högre jagets trefald finns hos människan monaden, som är hennes motsvarighet till parabrahman, hennes tillstånd av verkligt och absolut nirvāna, bortom medvetenheten." Med "monaden" menar teosoferna tredjetriaden (43:4, 44:1, 45:1). Tredjetriaden är icke "bortom medvetenheten"; tvärtom möjliggör den ännu mer omfattande och djupare medvetenhet än andratriaden gör, för att icke tala om förstatriaden. Teosofernas misstag att beskriva tredjetriaden såsom "bortom medvetenheten" beror på deras jämförelse av andratriaden med medvetenheten över huvud taget i analogi med deras jämförelse av förstatriaden, "personligheten", med materien generellt. Men även om materiaspekten kan sägas dominera i förstatriaden, medvetenhetsaspekten i andratriaden (teosofernas "ego" eller "högre jag") och viljeaspekten i tredjetriaden (teosofernas "monad"), är det misstag tro att de båda övriga aspekterna är frånvarande. Alla aspekter finns i alla världar i kosmos.

Sidan 8. "Personlighet" är hos teosoferna en term med – som vanligt – flera betydelser. Den betyder dels förstatriaden, dels de höljen som bildas av förstatriaden, alltså fysiska, emotionala och mentala höljena eller kropparna, dels den mindre del av kausalhöljat som följer med monaden vid inkarnationen.

"Devachan" är vistelsen i mentalvärlden mellan inkarnationerna.

Sidan 9. "Föreningen med Brahman" – här menas med Brahman något slags total-medvetenhet, om planetariska ("planetlogos"), eller solsystemiska ("sollogos"), må vara osagt.

Sidan 10. "Lägre mentalvärlden" är mentalvärlden i egentlig och inskränkt mening, alltså 47:4-7, varvid kausalvärlden ej är inräknad, ty denna kallas med denna terminologi "högre mentalvärlden". Detsamma gäller termerna "lägre manas" (47:4-7) och "högre manas" (47:1-3).

Sidan 13. Arhatinitiationen är fjärde initiationen, varigenom monaden, från att ha varit kausaljag blir essentialjag (46-jag).

Sidan 15. Mahākālpa eller 72 000 eoner (var och en om 4,32 miljarder år) är i exoteriska källor uppgiften om vårt solsystems livslängd.

Sidan 18. "herren Buddha, när denne satt under bodhiträdet strax före sitt uppvaknande." Vi använder i denna översättning ordet "uppvaknande" i stället för att återge engelska originalets ord, "illumination", som betyder "upplysning". "Upplysning" har intet stöd i de indiska källorna. När indiska skrifter beskriver Gautamas förvärv av lägsta slag av kosmisk medvetenhet, 42-medvetenhet, använder de uteslutande sådana ord, som betecknar något slags uppvaknande, ernående av vakenhet, såsom sanskritordet bodhi, av roten budh, vara vaken. Roten budh, "vakna", "väcka", har för övrigt sina motsvarigheter i flera andra indoeuropeiska språk, framför allt slaviska; jämför till exempel ryskans будить (budit') eller tjeckiskans probudit, "väcka".

"En sjuindelning som uppstått ur parabrahman" – här betyder "parabrahman" uppenbarligen första sjuserien kosmiska världar (1–7).

Sidan 19. Herbert Spencers beskrivning av evolutionen såsom en progressiv förändring från ett tillstånd av inkoherent homogenitet till koherent heterogenitet av struktur och funktion kommenteras av Laurency i *Kunskapen om verkligheten* 5.35.2.

Sidan 23. Khechara, "vandrare i skyn". Första delen av ordet khechara, är ordet kha i kasus lokativ, khe. Kha betyder inte bara "himmel", "sky" utan även "eter" och i kasus lokativ, khe, betyder det "i skyn" eller "i etern". "Eter" kan fattas i två betydelser, dels "solsystemisk eter", materielagen 49:1-4, dels "kosmisk eter", atomslagen 43–46. De sju klot som tillsammans bildar vår planetkedja eller vårt sjuklot innesluts alla av ett gemensamt klot av 46-materia, lägsta slaget av kosmisk eter. Övermänskliga jag, 46-jag och 45-jag etc. kan fritt röra sig mellan de sju kloten i detta större 46-klot, varför dessa högre jag kan kallas khechara, "vandrare i skyn" eller rättare: "vandrare i etern".

**Till slut önskar red. alla läsare av Den Pytagoreiske Kuriren
en god fortsättning på sommaren
och tackar bidragsgivarna hjärtligast för allt stöd de skickat.**

**Pytagoras:
”Den som vandrar vägen, är ej till för sin egen skull utan för andras.”**

Bilaga: Böcker från Foinix

ETERHÖLJET Efter äldre och nyare källor sammanställt av Lars Adelskog.

Denna bok handlar om människans fysiska energikropp, eterhöljet, även kallat eterkroppen, ljuskroppen och bioplasmakroppen. Boken gör en samlad framställning av några av de viktigaste delarna av den kunskap om eterhöljet som finns på skilda håll såväl i den äldre esoteriska kunskapstraditionen som i nyare forskning och erfarenhet. Bokens grundtanke är att eterhöljet är människans väsentliga fysiska kropp, viktigare än organismen i egenskap av formbildande matris, energigivare och förnimmelsecentrum, att organismen för sin existens, sitt liv och sina fysiska funktioner är helt beroende av detta sitt energihölje. Detta är ingen ny idé utan en urgammal esoterisk tanke. I tio avdelningar ges en allmän introduktion till ämnet, avhandlas eterhöljets åtta viktigaste centra för energiutbyte och förnimmelse, eterhöljet i människans liv från avlelsen till döden, eterhöljet vid hälsa och sjukdom, esoterisk läkekonst med utgångspunkt i eterhöljet, eterhöljets roll i människans medvetenhetsutveckling och eterhöljet i planetariska sammanhang, därtill den esoteriska världsåskådningen i allmänhet och den esoteriska energiläran i synnerhet.

Tryckt år 2005. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 352 sidor. Pris: 250 kr. Tre av bokens tio avdelningar kan även laddas ned från www.hylozoik.se

FJÄRDE VÄGEN Föredrag och svar på frågor enligt G. I. Gurdjieffs undervisning av P. D. Ouspensky.

En nutida klassiker och en ypperlig införing i fjärde vägens system för medvetenhetsutveckling och Gurdjieffs idékrets. Gurdjieffs grundtanke var att människan lever långt under sin rättmätiga nivå. Hon har i sitt "normala" tillstånd så ringa medvetenhet att hon egentligen kan betraktas som sovande. I denna hennes sömn förefaller livet kaotiskt och meningslöst. Människans uppgift, ändamålet med hennes liv, är att nå ett högre medvetenhetstillstånd, att vakna. Detta mål kan nås endast med kunskap och ansträngning. Traditionellt har tre vägar erbjudits dem som vill göra sitt yttersta för att utveckla medvetenheten: fakirens, munkens och yogins vägar. Fjärde vägen skiljer sig från de hävdvunna vägarna däri att den inte kräver någon yttre försakelse av världen. På fjärde vägen måste all förändring av människan ske i det inre.

Engelska originalets titel: *The Fourth Way*. Översättning av Lars Adelskog. Tryckt år 2001. Kartonnerad, trådbunden. Xiv + 464 sidor. Pris: 250 kr. Hela boken finns även att ladda ned från www.veidos.se

LITET ESOTERISKT LEXIKON

Sammanställt på grundval av Henry T. Laurencys verk *Kunskapen om verkligheten* och *De vises sten*. Förklaring av esoterikens terminologi i uppslagsbokens form. Såväl längre artiklar som kortfattade definitioner. Drygt 500 uppslagsord täckande den väsentliga terminologin inom hylozoiken (Laurency) och allmänna esoteriken (teosofin och Bailey).

Andra, utökade och förbättrade upplagan av år 1996. Kartonnerad, trådbunden. 80 sidor. Pris: 75 kr.

Från andra förlag

UNDER SKORPIONENS TECKEN – Sovjetmaktens uppkomst och fall. Av Jüri Lina.

I denna bok lämnas häpnadsväckande uppgifter om frimurarnas hemliga roll i den internationella politiken, om de blodiga omvälvningarna i Frankrike år 1789 och i Ryssland år 1917. Som höga frimurare lydde Lenin och Trotskij frimurarnas internationella råd. Författaren följer den kommunistiska tankens historia från 1700-talets illuminater fram till Moses Hess

och hans lärjungar Karl Marx och Friedrich Engels. Framställningen koncentreras på de ryska revolutionerna i mars och november 1917. Även Sverige utnyttjades som operationscentral för bolsjevikerna. Boken visar hur händelserna i Ryssland åren 1917–1991 fortfarande påverkar världens öden. Författaren söker finna svar på flera väsentliga frågor: Hur uppstod och utvecklades den kommunistiska idén? Varför finansierades de ”ryska revolutionerna” år 1917 av mäktiga internationella finanskretsar? Vilket var syftet med den samhällsförstörelse som följde, och på vilket sätt gynnade den de bakomliggande krafterna? Efter sovjetmaktens fall den 24 augusti 1991 har de ryska arkiven börjat avslöja sina hemligheter för häpnadshistoriker. Omskakande uppgifter strömmar hela tiden fram, men endast en rännil har nått oss i Västeuropa. Framför allt saknas helhetsbilden. Det är den som Jüri Lina söker ge i denna bok, som till stor del bygger på frisläppt ryskt material. ”Under Skorpionens tecken” torde ändra läsarens uppfattning om vår tids historia. Läsaren torde komma till insikt om en annan verklighet, varifrån man fortfarande styr oss med osynliga trådar. Första upplagan av denna bok utkom 1994. Andra upplagan av år 1999 var väsentligt utökad och förbättrad. Föreliggande tredje upplagan är den till innehållet mest omfattande.

Utgiven av Förlaget Referent 2013. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 560 sidor. Pris: 350 kr. OBS! Denna bok är nu slutsåld hos oss, men författaren tillika förläggaren Jüri Lina har meddelat oss att han alltså har några ytterst få exemplar till försäljning.

DEN JESUS SOM ALDRIG FUNNITS. En kritisk granskning av Bibelns Jesus och kristendomens uppkomst. Av Roger Viklund.

Viklund sammanfattar den forskning som pågått de senaste årtiondena och som alltmer lutar åt att Bibelns Jesus inte har funnits. En unik bok, inte bara i Sverige utan kanske i hela världen, tar ett helhetsgrepp som få andra böcker. Trots den stora mängd fakta och information boken innehåller är den skriven även för den intresserade lekmannen. Viklund skärskådar även Gamla Testamentet, dess etik och framför allt Israels äldre historia i ljuset av den moderna arkeologin. Den bild som växer fram är i många stycken helt annan än den Bibeln ger. Viklund debatterade i TV1 den 10 januari 2006 med religionshistorikern professor Britt-Marie Näsström, som i allt väsentligt gav honom rätt.

Utgiven av Bokförlaget Vimi 2005. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 596 sidor. Pris: 300 kr. Obs! Detta är första upplagan. Viklund har senare utgivit en andra, utökad upplaga.

ÄR VÄRLDEN UPP OCH NER? Artiklar i urval om Palestina, de nykoloniala krigen och sionismen. Av Lasse Wilhelmson.

Boken består av ett urval av artiklar av och intervjuer med Lasse Wilhelmson med tonvikt på palestinafrågan och sionismen. Den omfattar den första åttaårsperioden av 2000-talet då stora förändringar skett i världen. Det gäller terrordåden den 11 september 2001..., ockupationen av Irak 2003, massakern på civila i Gaza kring nyåret 2009, ekonomisk kris, Storebrorslagar, terrorism, klimatförändringar och pandemier. Den bild som mainstream media ger härvidlag, styrs av samma maktelit som beslutat om de folkrättsstridiga krigen och förorsakat den ekonomiska krisen. Resultatet blir att ockupation framställs som befrielse som i Irak, att massaker på civila framställs som självförsvar som i Gaza och att Sveriges första krig på över 200 år framställs som U-hjälp som i Afghanistan. Vi får ett språkbruk där det mesta blir upp och ner. ”Är världen upp och ner?” är författarens bidrag till att vända den rätt genom att ge alternativa fakta, perspektiv och idéer som kan befria vårt tänkande från det orwelliska sanningsministeriets påbjudna uppfattningar.

Författarens förlag 2009. Trådbunden med mjuka pärmar. 175 sidor. Pris: 100 kr.

ETT PORTRÄTT MED MÅNGA HISTORIER Artiklar i urval på tvärs mot en ny världsordning. Av Lasse Wilhelmson.

Omslagets baksida ger följande besked om bokens innehåll: ”Ett porträtt med många historier är ett urval artiklar av och intervjuer med Lasse Wilhelmson, samt analyserande kommentarer. Den omfattar åttaårsperioden efter 2009 då den så kallade arabiska våren snabbt övergick i Natos och Sveriges folkrättsstridiga krig och förstörelse av Libyen. Därefter lanserade USrael med flera sin terrororganisation ISIS, först i Irak och sedan i Syrien, som kom att bli ett internationellt slagfält. Alla inblandade nationer och grupper, utom de som inbjudits av Assad-regeringen begår, enligt internationell rätt, aggressionshandlingar i strid mot folkrätten. Detta sker enligt den sionistiska planen för Mellanöstern från 1982, vilket innebär att sönderfallet i detta område ensidigt har gynnat Israel.

Några år senare arrangerade samma maktelit som driver dessa folkrättsstridiga krig en våg av migranter från Mellanöstern och Afrika till Väst, främst Europa, i syfte att bryta ner dess nationalstater. Sverige kom att inta en framträdande roll genom att tillåta en extremt omfattande olaglig invandring av välfärdsmigranter, som enligt gällande EU-regler skulle ha sökt asyl i första ankomstland. EUs bedömning är att flertalet av dessa inte kan betraktas som flyktingar. Denna massmigration till Sverige har även bestått av ett okänt antal ISIS-terrorister, ökat problemen med de parallella samhällena, gängkriminaliteten, utomhusvåldtäkterna och belastningen på alla bidragssystem samt vården och skolan med mera. Detta och dessas långsiktiga ekonomiska och demografiska effekter har länge förtigits i media och av politiker, som mest sysslat med att angripa och förtala alla som oroats över denna utveckling.

... *många historier* är ett försök att knyta ihop den stora världen med den lilla och samtidigt slå håll på de lögnare som gjort denna utveckling möjlig. Sverige riskerar nu att bli en så kallad ”failed state” och de etniska svenskarna en minoritet i sitt eget land.

Författarens förlag 2017. Trådbunden med mjuka pärmar. 271 sidor. Pris: 225 kr.

KVANTITETENS HERRAVÄLDE och tidens tecken. Av René Guénon.

René Guénon (1886–1951), en ledande representant för den s.k. traditionalistiska tankeskolan, utgav år 1945 detta verk, som med rätta betraktas som hans mest betydande. Det är en grundlig och ytterst konsekvent vidräkning med hela den moderna ”andan”, rättare sagt andefattigheten. Med Guénons egna ord: ”.. om de som riktigast har bedömt de fel och brister, som vidlåder vår tidsålders mentalitet, i allmänhet intagit en helt negativ hållning eller framträtt endast för att föreslå motåtgärder, som är nära nog betydelselösa och alldeles oförmögna att hejda den på alla områden tilltagande oordningen, är det därför att de saknat kunskapen om verkliga principer alldeles liksom de som tvärtom envisas med att beundra det föregivna ’framåtskridandet’ och att bedraga sig själva om dess ödesdiga resultat.” Man behöver inte hålla med Guénon om allt han säger, men tillräckligt mycket därav är väl så giltigt för att göra hans verk värt att inte bara läsa utan även studera.

Franska originalets titel: *Le règne de la quantité et les signes des temps*. Översättning av Lars Adelskog. Logik förlag 2019. 296 sidor. Limhäftad med mjuka pärmar, pris: 250 kr. Det finns att få även ett mindre antal exemplar limhäftade med hårda pärmar, pris: 350 kr.

Restupplagor

NEXUS Nya Tider

Tidskrift som utgavs åren 1998-2000 under Lars Adelskoghs chefredaktörskap. Nästan alla nummer finns alltså att få, det vill säga nr 1/1998, nr 2/1998; nr 1/1999, nr 2/1999, nr 3/1999, nr 4/1999, nr 6/1999; nr 1/2000, nr 2/2000. Pris: 30 kr styck. Alternativ hälsa, den dolda makten (frimureri, Bilderberggruppen etc.), andlighet, kontroversiell forskning.

Slutsålda böcker

Förklaringen av Lars Adelskog, **Nattlektioner** av Viola Petitt Neal och Shafica Karagulla, **Robotarnas uppror** av David Icke, **... och sanningen ska göra er fria** av David Icke, **Judisk historia, judisk religion** av Israel Shahak. Dessa böcker kan numera erhållas endast antikvariskt. **Förklaringen** kan laddas ned från internet, nätplats: www.hylozoik.se. Även **Nattlektioner** kan laddas ned som pdf-dokument från www.hylozoik.se **Judisk historia, judisk religion** kan laddas ner från nätplatsen www.veidos.se

Alla böcker och skrifter beställes hos Lars Adelskog under adress:

Lönnvägen 3 A
541 48 Skövde
eller:
adelskog@yandex.com

För beställningar effektuerade per post uttages portoavgift. Betalning göres till bankkonto (Nordea) 1190 30 21766 inom trettio dagar efter expediering. Vänligen skicka inga pengar i förskott; låt oss debitera.